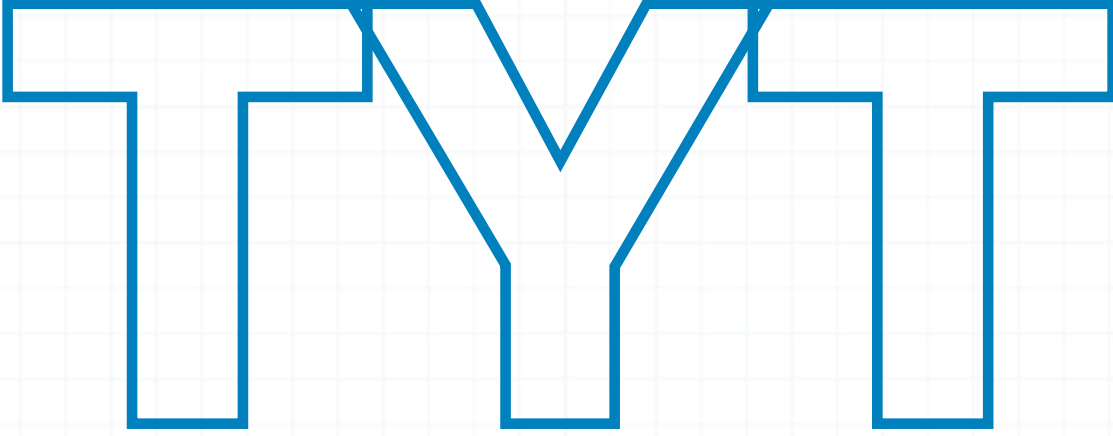

2026

1. DENEME

KİTAPÇIK KODU

TYT-01

Temel Yeterlilik Testi · 120 soru · 165 dakika

ADAYIN BİLGİLERİ

ADI VE SOYADI

OKUL / SINIF

ADAYIN İMZASI

TYT 1. DENEME

Temel Yeterlilik Testi · 125 soru · 165 dakika

AÇIKLAMA

- Bu kitapçıkta 125 soru bulunmaktadır: Türkçe Testi 40, Sosyal Bilimler Testi 25, Temel Matematik Testi 40, Fen Bilimleri Testi 20 soru.
- Bu sınav için verilen cevaplama süresi 165 dakikadır (2 saat 45 dakika).
- Her testteki doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri çıkarılacak ve kalan sayı o testle ilgili ham puanınız olacaktır.
- Kitapçığın sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
- Her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Cevaplarınızı kitapçığın sonundaki cevap formuna işaretleyiniz; cevap anahtarına formdan hemen önceki sayfadaki karekodla ulaşabilirsiniz.

DİKKAT!

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olan adaylar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları, Sosyal Bilimler Testi'nin ilk 20 sorusunu cevaplar; 21-25. soruları cevaplamaz. Bu dersi yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alan adaylar, 16-20. soruları cevaplamadan 21-25. soruları cevaplar. Her iki durumda da öteki bölüme yapılan işaretlemeler değerlendirilmez.

TEST DAĞILIMI

TEST	SORU
Türkçe Testi	40
Sosyal Bilimler Testi Tarih 5 · Coğrafya 5 · Felsefe 5 · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 5 · Felsefe (din dersinden muaf adaylar) 5	25
Temel Matematik Testi	40
Fen Bilimleri Testi Fizik 7 · Kimya 7 · Biyoloji 6	20
Toplam	125

TELİF HAKKI VE KULLANIM KOŞULLARI

Bu kitapçıkta sorular, metinler, şekiller ve sayfa tasarımı dubba'ya aittir ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile korunmaktadır. Kitapçık, öğrencilerin bireysel çalışması ve okulların ücretsiz eğitim etkinlikleri için çoğaltılabilir. Kitapçığın veya soruların tamamı ya da bir kısmı satılamaz, ücret karşılığı dağıtılamaz; dubba'nın yazılı izni olmadan başka bir basılı veya dijital yayında (kitap, deneme, soru bankası, uygulama, internet sitesi vb.) yayımlanamaz, uyarlanamaz ve ticari amaçla kullanılamaz. Bu yasağa uymayanlar, doğacak hukuki ve cezai sorumluluğu ve her bir ihlal için 10.000.000 TL (on milyon Türk lirası) tazminatı peşinen kabul etmiş sayılır. Tüm hakları saklıdır. © 2026 dubba

TYT • 1. DENEME

2026 • TYT-01

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap formunun Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bilim insanları bir hipotezi doğrulamak için onu onaylayan verilere değil, onu ---- edecek bulgulara da ihtiyaç duyar. Çünkü bir önermenin bilimsel değer taşıyabilmesi için yanlışlanabilir olması gerekir; aksi hâlde o önerme sınanabilir olmaktan çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) pekiştirecek B) çürütecek C) genişletecek
D) özetleyecek E) doğrulayacak

2. Bir mimar, tasarım aşamasında teknik hesaplamalarla yetinmez; kentin dokusundan, tarihin izlerinden ve insanların mekânla kurduğu ilişkiden de beslenir. Bu, çoğu zaman farkında olmadan işleyen derin bir gözlem pratiğidir.

Bu parçada altı çizili sözcük hangi anlamda kullanılmıştır?

- A) Çevresindeki unsurlardan ilham ve malzeme almak
B) Birikimlerini meslektaşlarıyla karşılıklı olarak paylaşmak
C) Üretim aşamasında başkalarına katkı ve yardım sunmak
D) Doğal ve yapay çevresiyle durmaksızın etkileşim hâlinde olmak
E) Edindiği deneyimleri düzenli olarak belgeleyip aktarmak

3. Psikolojide (I) savunma mekanizmaları, bireyin kaygıyla başa çıkmak için geliştirdiği bilinçdışı tepkilerdir. Bu tepkiler çoğu zaman (II) işlevsel görünür; kısa vadede acıyı (III) hafifletir. Ancak uzun süre kullanıldığında kişinin gerçeklikle (IV) bağını zayıflatabilir ve sorunları (V) ötelemekten öteye geçemez.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi “bir işi, bir sorunu çözmeden daha sonraya bırakmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir toplumun geçmişini anlamak için olayların kronolojisine değil, o olayların insanlar üzerinde bıraktığı izlere de bakmak gerekir. Tarih, yalnızca bir olgular dizisi değil; duyguların, korkuların ve umutların biriktiği bir tortudur. Bu tortuyu okuyabilmek, geçmişi bugüne taşımanın en sağlıklı yoludur.

Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerin hangisine işaret edilmektedir?

- A) Bir olayın belleklerde ve davranışlarda süregelen etkilerine
B) Bir kişinin ardında bıraktığı somut yapıt ve nesnelere
C) Bir yüzeyde kalan çizgi ya da leke türünden belirtilere
D) Tarihin yazılı kaynaklara geçirilmiş resmi belgelerine
E) Topluluklar arasındaki kültürel alışverişin görünür sonuçlarına

5. “Bir düşüncüyü savunmak, onu doğrulamaktan çok ona inanmayı sürdürmek demektir.”

Bu sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir düşüncüyü doğrulamak, onu savunmaktan çok daha uzun ve zahmetli bir süreç gerektirir.
- B) Bir görüşü başkalarına kanıtlayabilmek için önce o görüşe içtenlikle inanmak gerekir.
- C) Savunulan düşünceler, zaman içinde doğruluklarını yitirerek geçerliliğini kaybetmeye başlar.
- D) Savunma, çoğu kez düşüncüyü sınamaktan çok ona bağlı kalma isteğinden doğar.
- E) Doğruluğu kanıtlanmış düşünceler, ayrıca savunulmaya ihtiyaç duymadan kendiliğinden kabul görür.
6. Bir sanatçının özgünlüğü biçimsel yeniliklerden değil; gördüklerini, hissettiklerini ve düşündüklerini kendine özgü bir bakış açısıyla aktarabilmesinden kaynaklanır.

Bu cümleyle anlamca en yakın olan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının özgünlüğü, biçimsel yeniliklerle birlikte gördüklerini ve hissettiklerini kendine özgü bir bakışla aktarabilmesine dayanır.
- B) Sanatçıyı özgün kılan, kendi bakış açısıyla gördüklerini, hissettiklerini ve düşündüklerini aktarabilmesidir.
- C) Özgün sanatçı, biçimsel yenilikleri duygu ve düşüncelerle harmanlayarak eserlerinde kendine özgü, kalıcı bir sanatsal dil oluşturur.
- D) Sanatçının özgünlüğü, gördüklerini ve hissettiklerini aktarma yöntemiyle yakından ilişkilidir; biçimsel yenilikler ise bu özgünlüğü besleyen ikincil unsurlardır.
- E) Biçimsel yenilik, sanatçının özgünlüğünü belirleyen temel ölçüt değildir; kişisel bakış açısı ve duygu aktarımı da özgünlüğe katkı sağlar.

7. Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir şekilde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- I. Kuraklık, toprak altındaki kök sistemini derinleşmeye zorlar.
- II. Kök sisteminin derinleşmesi bitkinin su kaynaklarına ulaşmasını sağlar.
- A) Kuraklık koşullarında kök sisteminin derinleştiği ve bu sayede bitkinin su kaynaklarına ulaşabildiği bilinmektedir.
- B) Kuraklığın kök sistemini derinleştirdiği ve bitkinin böylece su kaynaklarına ulaşma olasılığının arttığı görülmektedir.
- C) Kuraklık, kök sistemini derinleştirerek bitkinin su kaynaklarına ulaşmasını kolaylaştırmaktadır.
- D) Kuraklık kök sistemini derinleşmeye zorlayarak bitkinin su kaynaklarına ulaşmasını sağlamaktadır.
- E) Su kaynaklarına ulaşmak için derinleşen kök sistemi, kuraklığa karşı bitkinin geliştirdiği en önemli uyum mekanizmasıdır.

8. Aşağıdaki cümlede numaralanmış sözcüklerin hangisi isim soylu bir sözcük değildir?

Bu eski köyde herkes komşusunu tanır, komşuluk bağları hâlâ sıcaktır.

I II III IV
V

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

(I) Uzun süre bekledikten sonra kapı aralandı. (II) Gelen haberler herkesi şaşırttı. (III) Söylediklerini kimse ciddiye almadı. (IV) Sabah erken kalktı ve işe gitti. (V) Koşarak merdivenleri çıktı.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yaşlı ressam, son yıllarında, gençliğinde gezip gördüğü ve bir gün tekrar görmeyi hep hayal ettiği kıyı kasabalarına gitti.

Bu cümlelerin yer tamlayıcısında (dolaylı tümlecinde) aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zarf-fiil
B) Sıfat-fiil
C) İsim-fiil
D) Belirtili isim tamlaması
E) Belirtisiz isim tamlaması

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Sergi, beklenenin aksine oldukça az ilgi gördü.
B) Uzun süredir arayıp da bulamadığı kitabı nihayet elinde tutuyordu.
C) Tartışma sona erince herkes birbirinden özür dileyip ayrıldı.
D) Sabahki toplantıya katılamayacağını söyleyip de gitmişti.
E) Yıllardır görmediği arkadaşıyla karşılaşınca ne diyeceğini birtürlü bilemedi.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Sergi alanına gelip de eserleri yakından inceleyenler derin bir hayranlık duydu.
B) Araştırmacılar bulguları paylaşıp tartışmaya açtıklarında yeni sorular gündeme geldi.
C) Öğrenciler konuyu kavrayıp da alıştırmalara geçince ilerleme hızlandı.
D) Uzmanlar verileri çözümleyip sonuçları raporlaştırdıktan sonra süreci kapattı.
E) Belgeler taranıp tutarsızlıklar saptandıktan sonra değerlendirme yeniden yapıldı.

13. Romanın ilk bölümünde kasabanın sokakları, meydanı ve limanı (I) ikinci bölümünde ise kasabada yaşayan balıkçılar, öğretmenler ve esnaf anlatılır (II) Yazar, kişileri tanıtırken onların konuşmalarını (III) giyimlerini (IV) gündelik alışkanlıklarını ayrıntılarıyla yansıtır. Bu tercihinin bir söyleşide şöyle açıklar (V) "Bir kasabayı anlatmak, orada yaşayanların sesini duyurmaktır."

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine noktalı virgül (;) getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlışı kullanılmıştır?

- A) Öğretmen'in anlattıklarını dikkatle dinledik.
B) 1990'lı yıllarda kasabaya taşındılar.
C) Raporu TBMM'ye bugün sundular.
D) Yunus Emre'nin şiirlerini ezbere bilirdi.
E) Toplantı bu yıl Ankara'da yapılacak.

15. Bir roman, olaylarıyla olduğu kadar onları nasıl aktardığıyla da okurda iz bırakır. Kurgunun hangi bakış açısından kurulduğu, hangi ayrıntıların öne çıkarıldığı ve sessizliklerin nereye yerleştirildiği, metnin ideolojik dokusunu belirler. Bu yüzden bir romanı salt olay örgüsü üzerinden ele almak, metnin yüzeyinde kalmak demektir. Eleştirmen, romanın söylediklerinin yanı sıra söylemediklerini de sorgulamalıdır. Bir karakterin neden derinleştirilmediği ya da bir toplumsal çatışmanın neden geri planda tutulduğu, metnin bilinçli ya da bilinçsiz seçimlerini gün yüzüne çıkarır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir eleştirmenin yapması gerekeni belirtme
- B) Bir önermeyi somut örnekle pekiştirme
- C) Bir eylemin yetersizliğini gerekçeyle ortaya koyma
- D) Okuyucuya yönelik açık bir soru yönelme
- E) Birden fazla ölçütü bir arada sıralama

16. (I) Heykel sanatı, tarih boyunca salt formu kopyalamakla yetinmemiş; malzemenin kendisini de bir iletişim aracına çevirmiştir. (II) Mermer soğukluğuyla kalıcılığı, bronz ağırlığıyla gücü, ahşap ise sıcaklığıyla geçiciliği çağrıştırmıştır. (III) Bu çağrışımlar, yüzyıllar boyunca hem sanatçının hem de izleyicinin yapıtı yorumlama tarzını belirlemiştir. (IV) Çağdaş heykeltıraşlar ise bu geleneksel çağrışımları tersine çevirmek için endüstriyel atıkları, plastik ve cam gibi malzemeleri kullanmaya başlamıştır. (V) Böylece malzeme, formu tamamlayan bir araç olmaktan çıkıp yapının içerik katmanlarını oluşturan temel bir öge hâline gelmiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. (I) Bilim felsefesinde doğrulama ve yanlışlama ölçütleri, bir önermenin bilimsel sayılıp sayılamayacağını belirleyen temel tartışma eksenlerini oluşturmaktadır. (II) Mantıkçı pozitivistler, gözlem yoluyla doğrulanabilir önermelerin bilişsel değer taşıdığını ileri sürerek metafizik söylemleri anlamsız saymıştır. (III) Popper ise doğrulamacılığa karşı çıkararak bilimsel bir teorinin sınanabilir ve çürütülebilir olması gerektiğini, bu niteliği taşımayan önermelerin bilim dışında kalacağını savunmuştur. (IV) Bilimsel devrimler üzerine yürütülen araştırmalar, bazı toplumlarda bilim insanlarının mesleki statüsünün tarih içinde nasıl evrildiğini de geniş kapsamda ele almaktadır. (V) Lakatos ise bilimsel araştırma programları kavramıyla hem doğrulamacılığı hem de salt yanlışlamacılığı aşmaya çalışarak teorilerin bir koruyucu kuşak aracılığıyla korunduğunu öne sürmüştür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) IV
- D) III
- E) V

18. (I) Eleştiri, bir yapıtın eksikliklerini sıralamak değil, onu kendi iç tutarlılığı içinde değerlendirmektir. (II) Bu tutum, eleştirmenin yapıtı hangi ölçütlerle ele aldığını açıkça ortaya koymasını gerektirir. (III) Ölçüt belirsiz kaldığında değerlendirme, kişisel beğenin gölgesinde kalır ve nesnel bir zemin bulamaz. (IV) ---- (V) Böylece eleştiri, okuyucuya yapıtı anlamlandırmak için bir çerçeve sunar; salt bir yargı bildirimi olmaktan çıkar. (VI) Bu çerçeve ne kadar sağlam kurulursa eleştirinin kalıcılığı da o ölçüde artar.

Boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eleştirmenin yapıtı beğenmesi, değerlendirmenin tarafsızlığını zedelemeyiz.
- B) Okuyucu, eleştirmenin kişisel eğilimlerini bir yana bırakarak metni kendisi yorumlamalıdır.
- C) Ölçütlerin sayısı arttıkça eleştirinin kapsamı da genişler ve derinleşir.
- D) Yapıtın türü, hangi ölçütlerin uygulanacağını büyük ölçüde belirler.
- E) Ölçütlerin açık seçik belirlenmesi ise eleştiriyi kişisel beğenin ötesine taşır.

19. ---- Çünkü bir kavramı tanımlamak, onu diğer kavramlardan ayırt eden sınırları çizmek demektir; bu sınırlar ise her zaman tartışmaya açıktır. Tanımın kapsamına alınanlar kadar dışarıda bırakılanlar da o kavramın anlamını şekillendirir. Nitekim özgürlük kavramı, tarih boyunca kimi zaman bireysel tercih olarak kimi zaman toplumsal bir edim olarak ele alınmış; her iki yaklaşım da kendi tutarlı bir tanım çerçevesi kurmuştur. Bu durum, felsefi kavramların kesin ve değişmez tanımlara kavuşturulmasının ne denli güç olduğunu ortaya koymaktadır.

Boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Felsefede kavramlar, günlük dildeki sözcüklerden çok daha soyut bir nitelik taşır ve bu soyutluk onları belirsizleştirir.
- B) Dil, düşüncüyü aktarmanın ötesinde onu biçimlendiren ve yeniden kuran temel bir güç olarak da işlev görür.
- C) Felsefenin temel uğraşlarından biri kavramları tanımlamaktır; bu uğraş ise kendine özgü güçlükler barındırır.
- D) Filozoflar kavramları tanımlarken gündelik dile sıklıkla başvurmuş, böylece soyut düşüncüyü somut bir zemine oturtmaya çalışmıştır.
- E) Kavramsal tartışmalar, felsefe tarihinin farklı dönemlerinde birbirinden ayrıışan ekollerin doğmasına ortam hazırlamıştır.

20. (I) Bir metnin anlaşılır olması, sözcük seçimiyle olduğu kadar cümlelerin birbirine bağlanma yöntemiyle de yakından ilgilidir. (II) Bağlantı zayıf olduğunda okuyucu, düşüncenin nereye gittiğini izleyemez ve metinden kopuk bir izlenim edinir. (III) ---- (IV) Bu nedenle yazarlar, geçiş ifadelerini bilinçli bir tercih olarak kullanır; rastlantıya bırakmaz. (V) Geçiş ifadelerini yerli yerinde kullanan bir metin, okuyucuya düşüncenin haritasını sunar ve onu metinde yönlendirir. (VI) Böylece düşünce parçaları arasında kendiliğinden akar; okuma çabası azalır, kavrama derinleşir.

Boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oysa uzun cümleler, metnin akışını her zaman sekteye uğratar ve okuyucuyu bunaltır.
- B) Sözcük dağarcığı geniş olan yazarlar bu sorunu kolaylıkla aşabilir.
- C) Geçiş ifadeleri, cümleler arasındaki bu bağı kuran ve düşünceyi tutarlı kılan araçlardır.
- D) Metni kısa tutmak, anlaşılabilirlik sorununu büyük ölçüde ortadan kaldırır.
- E) Okuyucunun dikkat süresi, metnin uzunluğuna göre şekillenir.

21. Osmanlı şehirlerinde çarşı, ticaretin ötesinde toplumsal hayatın da merkezi sayılırdı. Farklı zanaatların bir arada bulunduğu bu mekânlar, lonca düzeni aracılığıyla hem üretimi denetler hem de esnaf arasındaki dayanışmayı pekiştirirdi. Çarşıda fiyatlar keyfi olarak belirlenmez; narh sistemi sayesinde alıcı ile satıcı arasında görece bir denge korunurdu. Ne var ki bu denge, her dönemde ve her şehirde aynı etkinlikte işlememiştir. Savaş dönemlerinde ya da kıtlık yıllarında narh uygulaması fiilen çökmüş, vurgunculuk yaygınlaşmıştır. Çarşının bu kırılgan düzeni, Osmanlı ekonomisinde merkezi denetim ile yerel örüntüler arasındaki kalıcı gerilimi yansıtmaktadır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Çarşı, ticari işlevinin yanında toplumsal bir birliktelik alanı da oluşturmuş; ancak düzeni zaman zaman sarsılabiliştir.
- B) Narh sistemi, savaş ve kıtlık yıllarında da fiyatları denetim altında tutarak vurgunculuğun yayılmasını büyük ölçüde engellemiştir.
- C) Çarşıdaki düzenin bozulması, merkezi yönetimin yerel denetim gücünü giderek artırdığını gösteren bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.
- D) Lonca düzeni üretimi denetlemekle birlikte esnaf arasındaki dayanışmayı zayıflatarak çarşıdaki rekabeti açıkça artırmıştır.
- E) Narh uygulaması, çarşıdaki fiyatları belirleme yetkisini alıcı ve satıcı arasındaki serbest pazarlığa bırakan bir düzenleme olarak ortaya çıkmıştır.

22. Bilimsel modeller, gerçekliğin kendisi değil; gerçekliğin belirli bir amaca yönelik basitleştirilmiş temsilleridir. Bu nedenle bir modelin 'doğru' ya da 'yanlış' olduğunu söylemek yerine 'işe yarıyor mu' diye sormak daha anlamlıdır. Nitekim Newton mekaniği, atom altı ölçekte geçerliliğini yitirmiş olsa da mühendislik hesaplamalarında hâlâ vazgeçilmezdir. Bir modelin geçerliliği, onun evrensel bir gerçeği yansıtmamasından değil, tanımlandığı koşullar içinde tutarlı ve öngörülebilir sonuçlar üretmesinden kaynaklanır. Bununla birlikte modeller, açıkladıkları olguların ötesine geçerek yeni sorular doğurabilir ve bu sorular daha kapsamlı modellerin geliştirilmesine zemin hazırlayabilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel modeller, evrensel gerçekleri yansıttıkları ölçüde geçerli ve güvenilir kabul edilmektedir.
- B) Tanımlı koşullar içinde tutarlı sonuçlar üreten model, o koşullar için geçerli sayılabilir.
- C) Bir modelin bilimsel değeri, açıkladığı olguların ötesinde yeni araştırma sorularına kapı aralamış olmasıyla belirlenir.
- D) Newton mekaniği atom altı ölçekte de geçerliliğini sürdürmekte ve böylece evrensel bir model olduğunu ortaya koymaktadır.
- E) Bilimsel modeller gerçekliği eksiksiz temsil ettiğinden mühendislik gibi uygulamalı alanlarda güvenle kullanılabilir.

23. Bir düşünürün özgünlüğü, yalnızca yeni kavramlar üretmesinden değil, var olan kavramları alışılmadık biçimlerde bir araya getirmesinden de kaynaklanabilir. Felsefe tarihinde pek çok önemli sistem, daha önceki düşünürlerin fikirlerini yeniden yorumlayarak kurulmuştur. Bu yeniden yorumlama süreci, kaynakların körce taklit edilmesi değil, onların sınırlarını zorlayan bir dönüşüm çabasıdır. Nitekim bir kavramı başka bir bağlama taşımak, o kavramın anlamını hem genişletir hem de derinleştirir. Ancak bu süreç, düşünürün kendi çağının sorunlarına duyarlı olmasını gerektirir; çünkü bağlamdan kopuk bir yeniden yorumlama, özgünlük değil yalnızca eklektizm üretir. Felsefi özgünlük bu nedenle hem geçmişle hem de içinde bulunulan zamanla kurulan çift yönlü bir ilişkiyi zorunlu kılar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefi özgünlük, geçmiş düşünürlerin kavramlarını bütünüyle bir kenara bırakmayı zorunlu kılar.
- B) Kavramları farklı bağlamlara aktarmak, onların anlamını belirli ölçüde daraltarak daha net bir çerçeveye oturtur.
- C) Felsefe tarihinde özgün kabul edilen sistemler, önceki düşünürlerin fikirlerinden bağımsız biçimde gelişmiştir.
- D) Var olan kavramları çağın sorunlarıyla ilişkilendirerek dönüştürmek, felsefi özgünlüğün temel koşullarından biridir.
- E) Eklektik bir yaklaşım, felsefi özgünlüğün yeterli bir biçimi olarak değerlendirilebilir.

24. Bellek, yaşananları olduğu gibi depolamaz; her hatırlama eyleminde geçmiş baştan kurgulanır. Bu kurgu işlemi, kişinin o anki birikiminden, beklentilerinden ve duygusal durumundan etkilenir. Dolayısıyla aynı olayı yaşayan iki kişinin anıları, zaman içinde birbirinden belirgin ölçüde ayrışabilir. Psikoloji araştırmaları, özgün deneyimin izlerinin zamanla solduğunu ve bu boşlukların çoğunlukla tutarlı bir anlatı oluşturmak amacıyla doldurulduğunu göstermektedir. Belleğin bu yapısı, onu güvenilirmez kılmaz; o bir kayıt cihazı değil, yorumlayıcı bir etkinliktir. Bu nedenle bellek araştırmacıları, anıların doğruluğunu değerlendirirken öznel deneyimi nesnel olgulardan ayırt etmeye özen gösterir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hatırlama, geçmişin olduğu gibi canlandırılması değil, baştan kurgulanmasıdır.
- B) Aynı olayı paylaşan kişilerin anıları, ilerleyen süreçte farklılaşabilir.
- C) Belleğin boşlukları, tutarlı bir anlatı kurma güdüsüyle doldurulabilir.
- D) Anıların doğruluğunu değerlendirmek, öznel ve nesnel boyutları birbirinden ayırt etmeyi gerektirir.
- E) Belleğin yorumlayıcı niteliği, onu tümüyle güvenilirmez bir kaynak hâline getirir.

25. Bilimsel bir hipotezin değeri, doğrulanabilir olmasıyla olduğu kadar yanlışlanabilir olmasıyla da ölçülür. Bir hipotez, hangi verilerin onu çürüteceğini önceden ortaya koyabiliyorsa bilimsel nitelik taşır. Bu ölçüt, bilimi dogmadan ayıran temel sınırlardan birini oluşturur. Tarihsel açıdan bakıldığında pek çok hipotez, başlangıçta güçlü kanıtlara dayanmasına karşın sonradan elde edilen bulgularla çürütülmüştür. Bu durum, bilimin başarısızlığı değil; aksine kendi kendini düzeltme kapasitesinin bir göstergesidir. Bilimsel bilginin geçici niteliği, ona duyulan güveni azaltmaz; tam tersine, onu ideolojik önyargılardan uzak tutan özelliğin ta kendisidir. Yanlışlanabilirlik ilkesi bu nedenle bilimsel yöntemin vazgeçilmez bir bileşeni olarak kabul edilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Yanlışlanabilirlik, bir hipotezin bilimsel sayılabilmesi için gerekli ölçütlerden biridir.
- B) Yanlışlanabilirlik ilkesi, bilimi ideolojik önyargılardan kalıcı ve tam olarak arındırmıştır.
- C) Tarihsel açıdan bakıldığında bazı hipotezler, başlangıçta güçlü kanıtlara dayanmalarına rağmen sonradan çürütülmüştür.
- D) Bilimsel bilginin geçici olması, ona duyulan güveni zayıflatmaz.
- E) Bir hipotezin hangi verilerin onu çürüteceğini belirtebilmesi, onun bilimsel niteliğinin göstergesidir.

26. Bir kavramın anlaşılması, yalnızca o kavramın tanımını bilmekle sağlanamaz. Tanım, kavramın sınırlarını çizer; ama bu sınırların içinde ne olduğunu görmek için kavramı başka kavramlarla ilişkilendirmek gerekir. Örneğin özgürlük kavramını ele alalım: Onu yalnız “engelin yokluğu” olarak tanımlamak, zorunluluk, sorumluluk ve irade gibi kavramlarla bağını görmezden gelmek demektir. Kavramlar yalnız başlarına değil, bir ağ içinde anlam kazanır. Bu ağı kuramayan düşünür, tanımı ezberlemiş olsa da kavramı anlamamıştır. Kavramsal düşünme, bu nedenle, sözlük bilgisinin çok ötesinde bir zihinsel etkinliktir. Bir kavramı gerçekten kavramak, onu hem sınırlarıyla hem de komşularıyla birlikte görmektir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kavramsal düşünme, yalnızca tanım bilgisini değil ilişkisel bir zihin etkinliğini gerektirir.
- B) Özgürlük kavramı, zorunluluk ve sorumluluk gibi kavramlarla bağlantılı biçimde ele alınmalıdır.
- C) Tanım, bir kavramın sınırlarını belirler; ancak bu tek başına kavramı anlamak için yeterli değildir.
- D) Kavramlar arasındaki ilişki ağını kuramayan biri, tanımı bilse de kavramı çözümleyememiştir.
- E) Kavramsal düşünmenin gelişimi, çocukluk döneminde edinilen soyutlama becerisine doğrudan bağlıdır.

27. Mimarlık uzun yıllar boyunca yapının biçimsel özellikleri ve işlevsel yeterliliği esas alınarak ele alındı. Oysa bir yapının toplumsal anlamı, onu kullananların gündelik pratiklerinden soyutlanamaz. Aynı bina, farklı topluluklar tarafından farklı deneyimlenir; bu deneyimler yapıya yüklenen anlamı başkalaştırır. Mimar fiziksel bir kabuk tasarlamakla kalmaz, olası kullanım örüntülerini de kurgular. Bu nedenle bazı mimarlar tasarım aşamasına kullanıcıları katar; kullanıcı katılımı olmaksızın üretilen yapılar işlevsel olsa bile toplumsal karşılık bulmakta güçlük çekebilir. Mimarlık artık nesnel bir form olmaktan öte, toplumsal ilişkilerle örülü bir pratiktir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Bir yapının anlamı, onu deneyimleyen toplulukların pratiklerine göre farklılaşabilir.
- B) Kullanıcı katılımını tasarım aşamasına katan mimarlar, geleneksel mimarlık eğitiminin dışında yetişmiştir.
- C) Mimarın tasarım kararları, kullanıcıların yapıyı nasıl kullanacağını dolaylı olarak yönlendirebilir.
- D) Toplumsal karşılık bulmayan bir yapı, işlevsel açıdan yeterli olsa da eksik kalabilir.
- E) Mimarlık, biçim ve işlevin ötesinde toplumsal ilişkilerle iç içe geçen bir alan olarak da görülebilir.

28. İnsanların çoğu, bir konuda karar verirken ellerindeki bilgiyi tarafsızca değerlendirdiklerini düşünür. Oysa araştırmalar, bireylerin önceden benimsedikleri görüşü destekleyen bilgileri daha kolay kabul ettiğini, çelişen bilgileri ise farkında olmadan görmezden geldiğini ortaya koymaktadır. Bu eğilim, yalnızca sıradan insanlarda değil, uzman olarak kabul edilen kişilerde de gözlemlenmektedir. Üstelik bireye kendi önyargısı gösterildiğinde bile bu eğilim çoğu zaman sürmektedir; çünkü insan zihni, tutarlılık ihtiyacını doğruluk ihtiyacının önüne geçirir. Karar alma süreçlerini iyileştirmek isteyen birinin önce bu zihinsel eğilimi tanıması, ardından onu dengelemeye yönelik bilinçli stratejiler geliştirmesi gerekir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzmanlar, sıradan insanlardan farklı olarak bilgileri değerlendirirken önceden benimsedikleri görüşlerin etkisinden kurtulabilir.
- B) Kişiye kendi önyargısı gösterildiğinde bu eğilim çoğunlukla ortadan kalkar ve verdiği kararların isabeti belirgin biçimde artar.
- C) İnsan, tarafsız davrandığını sansa da görüşlerini destekleyen bilgilere yönelir; bu eğilimi aşmak bilinçli çaba ister.
- D) İnsan zihnindeki tutarlılık ihtiyacı, özellikle duygusal açıdan kırılgan bireylerde doğruluk ihtiyacından daha belirleyici bir hâl alır.
- E) Karar alma süreçlerini iyileştirmenin en etkili yolu, karar verecek kişilere daha fazla ve daha çeşitli bilgi sunmaktır.

29. Arkeoloji, geçmişe ait maddi kalıntıları titizlikle inceleyerek insan topluluklarının yaşam düzenini, örgütlenme örüntülerini ve çevresiyle kurduğu ilişkileri kavramayı amaçlar. Bir buluntunun hangi katmanda ele geçirildiği, onun tarihlenmesi kadar o topluluğun gündelik pratikleri hakkında da ipucu taşır. Ne var ki arkeolojik veriler, ancak birbirleriyle ilişkilendirildiğinde anlam kazanır; tek başına ele alınan bir nesne, bağlamından koparıldığında tarihsel açıklamaya katkı sunmaktan uzaklaşır. Bu nedenle arkeoloji, buluntuları sınıflandırmakla yetinen bir envanter çalışması değil, parçaları birbirine bağlayarak bütünü anlamlandırmaya çalışan yorumsal bir etkinliktir. Bir kazı alanından elde edilen veriler ne denli zengin olursa olsun, bu veriler arasındaki ilişkiler kurulmadan geçmişe dair güvenilir bir tablo ortaya konamaz.

Bu parçaya göre arkeolojik araştırmanın temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buluntuları tarihleme yöntemleriyle sınıflandırarak geçmişe ait kapsamlı bir envanter oluşturmak
- B) Kazı alanlarından elde edilen nesneleri bağlamları gözetilmeksizin belgelemek
- C) Maddi kalıntıların hangi katmanda ele geçirildiğini tespit ederek tarihleme doğruluğunu artırmak
- D) Arkeolojik verilerin zenginliğini artırmak amacıyla kazı alanlarını planlı bir şekilde genişletmek
- E) Buluntular arasındaki ilişkileri kurarak geçmiş topluluklara ait bütünlüklü bir açıklama üretmek

30. Bellek, yaşananları olduğu gibi depolamaz; her hatırlama aynı zamanda bir yeniden inşa sürecidir. Bir anıyı çağırdığımızda beyin, o anın parçalarını mevcut bilgi ve beklentilerle harmanlayarak yeniden kurgular. Bu nedenle aynı olayı yaşayan iki kişinin birbirinden farklı anılar taşıması şaşırtıcı değildir; her biri olayı kendi şemasına göre yeniden yazmıştır. Belleğin bu yapısı, onu güvenilir kılmaz; aksine, onu işlevsel ve uyarlanabilir kılar. Çünkü değişmeyen, katı bir bellek, yeni deneyimlerden öğrenmeyi engellerdi. Belleğin yeniden inşacı doğası, aslında onun en güçlü yanlarından biridir; bu özellik sayesinde geçmiş deneyimler güncel bağlamlara uyarlanabilir.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belleğin yeniden inşa sürecinin geçmiş deneyimleri güncel bağlamlara aktardığını ileri sürdüğü
- B) Değişime kapalı, katı bir belleğin yeni deneyimlerden öğrenmeyi kısıtlayacağını savunduğu
- C) Belleğin yeniden inşacı doğasını olumsuz bir özellik olarak değerlendirdiği
- D) Aynı olayın farklı kişilerce birbirinden farklı biçimlerde hatırlanmasını olağan karşıladığı
- E) Belleğin işlevsel kalmasını onun uyarlanabilir yapısıyla ilişkilendirdiği

31. Şehirlerin fiziksel dokusu, yalnızca mimari bir tercih değil aynı zamanda toplumsal bir bellek katmanıdır. Bir meydanın ortasındaki anıt, bir sokağın adı ya da bir mahallenin sınırları, o kente ait kolektif kimliği taşır. Bu unsurlar değiştirildiğinde ya da ortadan kaldırıldığında, yalnızca taş ve harç yok olmaz; bir toplumun kendini tanımladığı referans noktaları da silinir. Tarihsel süreçlerde iktidarların şehirleri yeniden biçimlendirmesi, çoğu zaman bu referans noktalarını dönüştürme çabasının bir parçasıdır. Ancak kentsel dönüşüm her zaman kimlik silme amacı taşımaz; kimi zaman yalnızca işlevsel gereksinimlerden kaynaklanır.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Kentsel dönüşümün kimlik silme amacını her koşulda zorunlu olarak içerdiğini savunduğu
- B) Kentsel dönüşümün işlevsel gereksinimlerden de kaynaklanabileceğini ve kimlik silme amacı taşımayabileceğini kabul ettiği
- C) İktidarların şehirleri yeniden biçimlendirmesini genel olarak olumlu bir süreç olarak değerlendirdiği
- D) Kolektif kimliğin anıtlar ve sokak adları gibi unsurlar aracılığıyla korunmasının kaçınılmaz olduğunu öne sürdüğü
- E) Şehirlerin fiziksel dokusunu toplumsal bellekten bağımsız bir mimari mesele olarak ele aldığı

32. Arkeologlar uzun süre anıtsal yapıları iktidarın doğrudan bir yansıması olarak okumuş; mimari ölçeği siyasi otoriteyle özdeşleştirmiştir. Ne var ki büyük yapıların inşası çoğu zaman merkezi bir iradenin değil, birbirine rakip grupların müzakere ettiği bir uzlaşının ürünüdür. Mısır tapınaklarının genişleme evrelerine bakıldığında farklı hanedanların birbirinin eklemelerini iptal etmek yerine üzerine inşa etmeyi tercih ettiği görülmektedir; bu durum, yapının güç tekeline değil güç paylaşımına zemin hazırladığını akla getirmektedir. Mimari kalıcılığın egemenliği pekiştirdiği savı bu gözlemlerle çelişmez; ancak kalıcılığın kimin egemenliğini pekiştirdiği sorusu yanıtı bırakılırsa yapı, anlamının tam tersini söyler hâle gelebilir.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anıtsal yapıların iktidar ilişkilerini yansıttığı görüşünü bütünüyle reddetmemektedir.
- B) Mimari ölçeğin büyüklüğünün, yapıyı üreten siyasi iradenin tekçiliğinin kanıtı olduğunu savunmaktadır.
- C) Mısır tapınaklarındaki katmanlı inşa pratiğini, iktidarın tek elde toplanmadığına ilişkin bir örnek olarak değerlendirmektedir.
- D) Mimari kalıcılığın kimin otoritesini güçlendirdiği sorusunun göz ardı edilmesinin yorumu yanıltıcı kılabileceğini düşünmektedir.
- E) Büyük yapıların ortaya çıkışını açıklarken rakip gruplar arasındaki müzakere ve uzlaşma süreçlerinin hesaba katılması gerektiğini vurgulamaktadır.

33. Bellek, yaşananları olduğu gibi kaydetmez; her hatırlama eyleminde geçmiş deneyimler yeniden kurulur. Bu yeniden kurma sürecinde duygusal yoğunluk belirleyici bir rol oynar: Yüksek kaygı ya da coşku eşliğinde yaşanan olaylar, sakin anlara kıyasla çok daha ayrıntılı biçimde kodlanır. Ne var ki bu ayrıntı zenginliği, doğruluk anlamına gelmez; aksine güçlü duygu, dikkati olayın tamamına değil yalnızca belirli noktalarına yöneltir. Böylece kişi, bir anı canlı ve eksiksiz sandığında aslında o anın yalnızca duygusal açıdan yüklü parçalarını taşıyor olabilir. Araştırmalar, bu seçici kodlamanın özellikle stres altında alınan tanıklıklarda ciddi hatalara yol açtığını ortaya koymaktadır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Duygusal yoğunluğun yüksek olduğu anlarda bellekte saklanan bilgi miktarı, sakin dönemlere kıyasla belirgin biçimde artar.
- B) Bellek araştırmaları, geçmiş deneyimlerin zihinde değişmeden korunduğu varsayımının bilimsel dayanaktan yoksun olduğunu göstermektedir.
- C) Güçlü duygu eşliğinde yaşanan olayların ayrıntılı hatırlanması, o anların doğruluğunu güvence altına almaz.
- D) Stres altında edinilen anılar, yalnızca duygusal açıdan yoğun ayrıntıları değil olayın bütünü kapsayacak biçimde kodlanma eğilimindedir.
- E) Kaygı, belleğin seçici çalışmasını engelleyerek olayların tarafsız biçimde kodlanmasını sağlar.

34. Çeviri, iki dil arasında sözcüklerin aktarılmasından ibaret değildir. Bir metni başka bir dile taşımak, o metnin içinde barındırdığı kültürel katmanları, ima ve çağrışımları da yeniden kurmayı gerektirir. Bu nedenle çevirmen, hem kaynak hem de hedef kültürü derinlemesine tanımalıdır. Yalnızca dilbilgisi kurallarına hâkim olmak, nitelikli bir çeviri için yeterli değildir. İyi bir çeviri, kaynak metnin sesini ve ruhunu hedef dilde yaşatmayı başarır. Bu başarı ise çoğunlukla yıllarca süren okuma ve yazma pratiğiyle kazanılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulan düşünceyi destekler niteliktedir?

- A) Şiir çevirisi yapan biri, kaynak kültüre ait çağrışımları hedef dilde yeniden inşa etmek durumundadır.
- B) Yabancı dil öğreniminde başarıyı belirleyen en önemli etken, öğrenime başlanan yaş değil benimsenen yöntem ve yaklaşımdır.
- C) Çeviri teknolojileri geliştikçe insan çevirmenlerinin üstlendiği rol giderek daha teknik ve uzmanlık gerektiren bir nitelik kazanmaktadır.
- D) Geniş sözcük dağarcığına sahip bireyler, yabancı dil sınavlarında dilbilgisi kurallarını çok daha kolay uygulayabilmektedir.
- E) Edebî metinlerde noktalama işaretleri, anlam katmanlarını belirginleştiren yapısal bir işlev üstlenir.

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mimarlık, çoğu zaman salt teknik bir meslek olarak görülür; oysa bir yapı, ortaya çıktığı toplumun inançlarını, kutsallarını ve estetik beğenisini taşır. Bir toplumun kutsal mekânı nasıl konumlandığı, kamusal alanı nasıl düzenlediği, birey ile topluluk arasındaki gerilimi nasıl çözümlediği; bunların tümü mimari kararlara yansır. Bu açıdan mimarlık, öteki sanat dalları gibi bir yorumlama ve dile getirme etkinliğidir. Ne var ki her yapı, o toplumun dünya görüşünün kusursuz bir yansıması sayılamaz; ekonomik kısıtlar ve teknik olanaklar da tasarımı belirleyen etkenler arasındadır. Nitekim aynı dönemde, benzer inançları paylaşan toplulukların birbirinden farklı mimari diller geliştirdiği görülmektedir. Bu durum, mimari dilin toplumsal örüntülerle kurduğu ilişkinin dolaylı bir nitelik taşıdığını ortaya koyar.

35. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim, evrensel geçerliliği nedeniyle kültürel bağlamdan bağımsız bir bilgi üretme biçimidir.
- B) Sanatsal yaratım, toplumun ekonomik ve siyasal koşullarından doğrudan etkilenen bir süreçtir.
- C) Dil, toplumsal gerçekliği yansıtmakla birlikte onu dönüştürme kapasitesine de sahiptir.
- D) Sanat, toplumsal gerçekliği dolaylı biçimde somutlaştıran bir anlam kurma pratiğidir.
- E) Toplulukların estetik tercihleri, tarihsel süreç içinde evrensel bir biçime doğru yakınsamaktadır.

36. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Bir toplumun mimari tercihlerinin komşu toplumları zamanla nasıl etkilediği
- B) Mimarlığın bir dile getirme etkinliği olarak öteki sanat dallarıyla paylaştığı nitelik
- C) Ekonomik kısıtların ve teknik olanakların yapı tasarımı üzerindeki belirleyici rolü
- D) Ortak inançlara sahip toplulukların birbirinden ayrılan mimari diller geliştirebilmesi
- E) Bir yapının, ait olduğu toplumun dünya görüşünü eksiksiz yansıtamayacağı

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyat eleştirisi, uzun süre yazarın amacını merkeze alan bir okuma pratiği üzerine kurulmuştur. Bu yaklaşıma göre bir yapıtı doğru anlamak, yazarın ne söylemek istediğini bulmakla eşdeğerdi. Oysa çoğu eleştirmen artık bu görüşün yetersizliğini kabul etmektedir. Bir metin, yazarının elinden çıktığı anda kendi başına anlam üretmeye başlar; okuyucunun deneyimi, birikimi ve içinde bulunduğu ortam bu anlamı doğrudan etkiler. Nitekim aynı yapıt, farklı dönemlerde farklı okuyucu topluluklarınca bambaşka yorumlara konu olmuştur. Bazı eleştirmenler yine de yazarın niyetini bütünü dışlamanın metni anlamsızlaştırabileceğini öne sürmektedir; bu itiraz, tartışmayı canlı tutan önemli bir karşı görüştür. Ne var ki yazarın niyetiyle okuyucu yorumunu birlikte ele alan bir eleştiri anlayışı, yapıta daha katmanlı bir bakış açısı kazandırır.

37. Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

- A) Bir yapıtın anlamı, yazarın amacına bakılarak eksiksiz ortaya konulabilir.
- B) Okuyucunun yorumu, yazarın niyetini her durumda geçersiz kılacak güçtedir.
- C) Okuyucunun deneyim ve ortamını hesaba katan eleştiri, yapıtı daha derinlikli kavrar.
- D) Farklı dönemlerdeki yorum ayrılıkları, eleştirinin nesnel bir zemine oturamayacağını kanıtlar.
- E) Yazarın niyetini göz ardı eden her eleştiri yaklaşımı metni kaçınılmaz olarak anlamsızlaştırır.

38. Bu parçaya göre yazarın amacını merkeze alan eleştiri anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Günümüzde eleştirmenlerin çoğunluğu tarafından yeterli bir okuma yolu olarak görülmemektedir.
- B) Okuyucunun yorumunu hesaba kattığı için yapıta çok yönlü bir bakış kazandırır.
- C) Aynı yapıtın farklı dönemlerde farklı yorumlanmasını en iyi açıklayan yaklaşımdır.
- D) Metnin, yazarının elinden çıktığı anda kendi anlamını ürettiği görüşüne dayanır.
- E) Okuyucu topluluklarının yorumlarını karşılaştırmayı amaçlayan bir yöntem olarak doğmuştur.

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Canlılar, değişen çevre şartlarına ayak uydurma yetenekleriyle yaşamlarını sürdürür. Bu uyum, ilk bakışta salt davranışsal bir esneklik gibi görünse de temelinde genetik bir altyapı yatar. Bir popülasyondaki genetik çeşitlilik ne kadar yüksekse, o popülasyonun değişen şartlara yanıt verme kapasitesi de o ölçüde artar. Ne var ki genetik çeşitlilik, uyumu her zaman güvence altına almaz; çevresel değişimin hızı popülasyonun tepki süresini aşarsa uyum mekanizmaları yetersiz kalabilir. Bazı organizmalarda bu uyumu hızlandıran, nesiller arası kalıtsal aktarımı kolaylaştıran epigenetik düzenlemeler de gözlemlenmektedir. Dolayısıyla uyum, salt genetik bir olgu olmayıp çevresel baskı ile genetik kapasitenin karşılıklı etkileşiminin bir ürünüdür. Çoğu türde bu etkileşim, uzun evrimsel zaman dilimleri içinde biçimlenir.

39. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Epigenetik düzenlemeler, genetik çeşitliliğin tek belirleyicisidir.
- B) Çevresel değişimin hızı uyum mekanizmalarını işlevsiz kılabilir.
- C) Genetik çeşitlilik yüksek olan her popülasyon çevreye uyum sağlar.
- D) Davranışsal esneklik, genetik altyapıdan kopuk biyolojudur.
- E) Tüm türlerde uyum aynı evrimsel hızda gerçekleşir.

40. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Uyum süreci, salt davranışsal bir esneklik olarak değerlendirilemez.
- B) Genetik çeşitliliği yüksek popülasyonlar, değişen koşullara daha kolay yanıt verebilir.
- C) Uyum, çevresel baskı ile genetik kapasitenin birlikte şekillendirdiği bir sonuçtur.
- D) Epigenetik düzenlemeler, genetik çeşitliliği düşük türlerde gözlemlenir.
- E) Çoğu türde evrimsel uyum, kısa zaman dilimlerinde değil uzun süreçler içinde oluşur.

**TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.**

TYT • 1. DENEME

2026 • TYT-01

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. Bu testte sırasıyla Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap formunun Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bir araştırmada İskitlerin yaşam biçimine ilişkin şu bilgilere yer verilmiştir: “İskitler, at sırtında geçirdikleri uzun seferler boyunca yiyeceklerini ve barınaklarını da beraberlerinde taşırlardı. Savaş sırasında düşmana yaklaşmadan uzaktan saldırır, gerektiğinde hızla geri çekilerek düşmanı peşlerinden sürüklerlerdi. Bu sayede düzenli orduları bile büyük güçle karşı koyabiliyordu.”

Yalnız bu bilgiye göre İskitlerle ilgili olarak;

I. göçebe bir yaşam sürdürdükleri,

II. devlet yönetiminde kurultay sistemini benimsedikleri,

III. savaşta hareketliliği ve baskın taktiğini kullandıkları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. Büyük Selçuklu Devleti’nde bir köylü, sipahinin kendisine ait tarlayı zorla ekip ürününe el koyduğunu öne sürerek şikâyetini divan-ı mezâlîme taşır. Divanda davayı bizzat inceleyen sultan, sipahinin haksız davrandığına hükmeder ve el konulan ürünün köylüye iade edilmesini emreder.

Büyük Selçuklu Devleti’nde yaşanan bu durumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sultanın hukuki uyuşmazlıklarda bizzat yargı yetkisi kullanabildiği
B) Sipahilerin yargı dokunulmazlığına sahip olduğu
C) Divan-ı mezâlîmin askerî suçlar için kurulduğu
D) Köylülerin divana vezir onayıyla başvurabildiği
E) Toprak davalarının İslam hukukuna göre görülmediği

3. I. Murad döneminde (1362-1389) Osmanlı Devleti’nin sahip olduğu siyasi duruma göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti Rumeli’de önemli topraklar kazanmıştır.
B) I. Murad döneminde başkent Bursa’dan Edirne’ye taşınmıştır.
C) Sırp ve Bulgar krallıkları bu dönemde varlığını sürdürüyordu.
D) Anadolu beyliklerinin tamamı bu dönemde Osmanlı egemenliğine girmiştir.
E) Osmanlı’nın Anadolu ve Rumeli’de genişleme olanağı vardı.

4. Kurtuluş Savaşı döneminde toplanan Erzurum ve Sivas kongreleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatanın bir bütün olarak kurtarılması amaçlanmıştır.
B) Kongre kararlarının izlenmesi amacıyla Temsil Heyeti oluşturulmuştur.
C) Kuvayimillîye birliklerine destek verilmesi kararlaştırılmıştır.
D) Manda ve himaye fikri reddedilmiştir.
E) Osmanlı Mebusan Meclisi’nin toplanmasına karşı çıkmıştır.

5. II. Meşrutiyet Dönemi'nde Osmanlı hükümeti, hukuk alanında birliği sağlamak amacıyla farklı topluluklar için uygulanan ayrı yargı sistemlerini tek çatı altında toplamayı hedeflemiş; ancak bu girişim kalıcı bir sonuç vermemiştir. II.

Meşrutiyet Döneminde tamamlanamayan bu hedef Cumhuriyet Dönemindeki hangi düzenleme ile gerçekleştirilmiştir?

- A) Halifeliğin kaldırılması
B) Saltanatın kaldırılması
C) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
E) Şer'îye mahkemelerinin kaldırılarak mahkemelerin birleştirilmesi
6. Bir araştırmacı, incelediği bölgeye ilişkin şu tespitleri kayıt altına almıştır:
- Akarsuların debisi mevsimden mevsime belirgin biçimde değişmektedir.
 - Göllerin tuzluluk oranı ve yüzey alanı yıldan yıla farklılaşmaktadır.
 - Yer altı su kaynaklarının beslenmesi yağış rejimine bağlıdır.
 - Kaynak sularının debisi kurak yıllarda belirgin biçimde azalmaktadır.
- Bu tespitler coğrafyanın aşağıdaki hangi alt dalıyla daha çok ilgilidir?**
- A) Klimatoloji B) Jeomorfoloji C) Hidrografya
D) Biyocoğrafya E) Kartografya

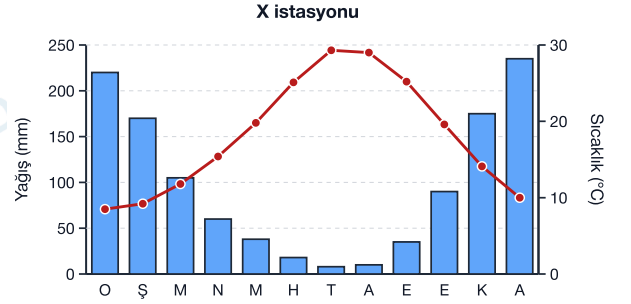
7.

- I. Tarım arazilerinin parçalanması
II. Konut ihtiyacının artması
III. Nüfusun yaş ortalamasının yükselmesi
IV. Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin kolaylaşması

Yukarıdakilerden hangileri, bir ülkede hızlı nüfus artışının yol açabileceği sorunlar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve IV E) II ve IV

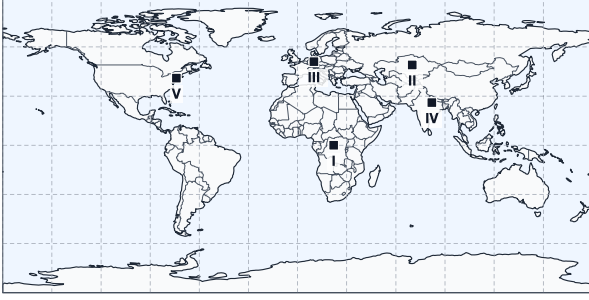
8. Aşağıdaki grafikte Türkiye'deki bir meteoroloji istasyonunun aylık ortalama sıcaklık ve yağış değerleri gösterilmiştir.

Bu istasyonun bulunduğu il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurum B) Konya C) Şanlıurfa
D) Antalya E) Trabzon

9.

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir. Bu alanlardan hangileri dünyada en kalabalık nüfuslu bölgeler arasında yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

10. I. Avustralya'nın kuzeydoğusunda 2010-2011 yıllarında yaşanan uzun süreli yağış fazlalığı sonucu sel baskınlarının geniş tarım arazilerini tahrip etmesi ve on binlerce kişiyi yerinden etmesi

II. Japonya'nın Kobe kentinde 1995 yılının ocak ayında meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki depremde 6.000'den fazla kişinin hayatını kaybetmesi ve şehrin büyük bölümünün yıkılması

III. Avrupa'da 2003 yazında yaşanan uzun süreli sıcak hava dalgası sırasında on binlerce kişinin hayatını kaybetmesi

IV. İzlanda'da 2010 yılının nisan ayında Eyjafjallajökull yanardağının püskürterek Avrupa hava sahasını haftalarca kapatması ve binlerce uçuşun iptal edilmesine neden olması

Farklı zamanlarda meydana gelen yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin oluşumunda iklimin etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki metinde felsefenin insana katkısı ele alınmaktadır:

Felsefe yapmak, yalnızca büyük düşünürlerin görüşlerini ezberlemek değil; bu görüşler üzerinde bağımsız biçimde düşünebilmektir. Bir öğrenci, okuduğu metinlerdeki argümanları anlayıp değerlendirebiliyorsa ve aynı zamanda hangi argümanı henüz yeterince kavrayamadığını da fark edebiliyorsa, felsefi düşüncenin ona en temel kazanımını edinmiş demektir. Bu kazanım sayesinde birey, tartışmalarda kendi görüşünü temellendirebildiği konularda söz alır; temellendirme yapamadığı konularda ise sınırını açıkça ortaya koyar. Örneğin özgür iradenin var olup olmadığı sorulduğunda, bu konuda henüz yeterli bir çerçeve oluşturamamışsa bunu dürüstçe ifade eder ve karşındakini temelsiz bir kanıya yönlendirmez.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki işlevlerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bireyin felsefi metinlerdeki argümanları anlayıp yorumlama kapasitesini güçlendirmesi
B) Bireyin tartışmalarda karşındakini gerekçeli biçimde ikna etme yetisini geliştirmesi
C) Bireyi büyük düşünürlerin öne sürdüğü argümanları eleştirmeye ve sorgulamaya yönlendirmesi
D) Bireyin tartışmalarda doğru sonuca ulaşma güdüsünü ve kararlılığını pekiştirmesi
E) Bireyin neyi bilip neyi bilmediğini ayırt edebilmesini sağlaması

12. Bir düşünür şöyle yazar: “Duyularımız bize zaman zaman yanıltıcı bilgiler verir. Uzaktan küçük görünen bir dağ yaklaştıkça büyük; suda kırık görünen bir sopa çıkarıldığında düzdür. Peki ya aklımız? Tarih boyunca birbirini çürüten akıl yürütmeler, aynı konuda zıt sonuçlara ulaşan filozoflar bize aklın da yanılabileceğini göstermez mi? O hâlde hangi yetimize güveneceğiz? Duyular da akıl da yanılabiliyorsa, elimizde kesin ve güvenilir bir bilgiye ulaşma aracı kalıyor mu?” Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisi tartışılmaktadır?

- A) Bilginin toplumsal işlevi nedir?
- B) Kesin ve güvenilir bilgiye ulaşmak mümkün müdür?
- C) Bilginin kaynağı akıl mıdır, deney midir?
- D) Duyular mı akıl mı daha üstün bir bilgi yetisidir?
- E) Bilimsel bilgi ile felsefi bilgi arasındaki fark nedir?

13. Bir toplumun ahlaki değer yargıları, o toplumun içinde bulunduğu ekonomik üretim ilişkileri tarafından belirlenir. Adalet, özgürlük ya da erdem gibi kavramlar, sınıfların çıkarlarını meşrulaştırmaya yarayan ideolojik araçlardır; bunların evrensel ya da değişmez bir temeli yoktur. Ahlak, maddi koşullardan bağımsız biçimde var olan bir gerçeklik değil, üretim tarzının üstyapısında şekillenen geçici bir kurgudur.

Bu parçadaki görüşler aşağıdaki ahlak anlayışlarından hangisiyle açıklanır?

- A) Kant’ın evrensel yasa anlayışı
- B) Aristoteles’in erdem etiği anlayışı
- C) Marx’ın tarihsel materyalist anlayışı
- D) Hegel’in tin felsefesi anlayışı
- E) Bentham’ın faydacı anlayışı

14. Aşağıdaki metinde bir filozofun erdem anlayışı ele alınmaktadır:

Erdem, doğuştan getirilen bir yetenek değildir; alışkanlık yoluyla kazanılır. Nasıl ki bir insan sürekli çalışarak iyi bir zanaatkâr oluyorsa, sürekli adil davranarak adil, cesur davranarak cesur biri hâline gelir. Erdemli olmak, yalnızca neyin doğru olduğunu bilmekle değil; doğruyu tekrar tekrar yapmakla mümkündür. Eylemler, yerleşik bir karakter hâline geldiğinde erdem ortaya çıkar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Erdem, insanın sahip olduğu doğal eğilimlerin toplamından oluşur.
- B) Doğruyu bilmek, erdemli davranmak için tek başına yeterlidir.
- C) Erdemli eylem, başkalarına en fazla mutluluğu sağlayan eylemdir.
- D) Erdem, tekrarlanan eylemlerle kazanılan kalıcı bir karakter özelliğidir.
- E) Erdemli olmak, toplumun belirlediği kurallara koşulsuz uymayı gerektirir.

15. Hume, bilginin izlenimlerden ve bu izlenimlerin soluk kopyaları olan idelerden oluştuğunu savunur. Ona göre zihin, iki olay arasında gözlemlenen art arda gelişten hareketle aralarında zorunlu bir bağ olduğu sonucuna varır. Oysa bu zorunluluk dış dünyada değil, alışkanlık yoluyla zihinde oluşan bir beklentiden ibarettir. Güneşin her gün doğduğunu gözlemlemek, yarın da doğacağını kesin olarak kanıtlamaz; bu, tekrarlanan deneyimin ürettiği bir alışkanlık yargısından öteye geçmez.

Hume'un bu parçada nedensellik ile ilgili düşüncesini aşağıdakilerden hangisi dile getirmektedir?

- A) Nedensellik bağı, dış dünyada değil zihindeki alışkanlık yargısında temellendirilir.
- B) İki olay arasındaki art arda geliş, aralarında mantıksal bir zorunluluk bulunduğunu kanıtlar.
- C) Akıl, deneyime başvurmaksızın neden-sonuç ilişkisini a priori olarak kavrayabilir.
- D) Tekrarlanan gözlemler, doğa yasalarının kesin ve değişmez olduğunu doğrular.
- E) Zihin, izlenimler aracılığıyla dış dünyadaki zorunlu nedensellik bağını olduğu gibi kavrar.

16-20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. İslam'a göre akıl, insanı doğruya yönlendiren değerli bir yetidir; ancak tek başına her konuda yeterli olmayabilir. Bu nedenle vahiy, aklın yanında bir rehber olarak gönderilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi selim aklın vahiyle ilişkisini yanlış açıklar?

- A) Vahiy, aklın kavrayamadığı alanlarda insana yol gösterir.
- B) Akıl ve vahiy birbiriyle çelişmez; ikisi de gerçeğe ulaşmanın yoludur.
- C) Selim akıl, vahyin getirdiği ilkeleri anlayıp değerlendirebilir.
- D) Vahiy geldikten sonra akli kullanmak gereksiz hâle gelir.
- E) İnsan, aklını ve vahyi birlikte kullanarak doğru kararlar alabilir.

17. Bir sosyolog, farklı toplumları incelediği çalışmasında şu tespitte bulunmuştur: "Ortak inanç değerleri paylaşan bireylerin, zor dönemlerde birbirlerine daha güçlü biçimde destek olduğu; dini ritüellerin insanlar arasındaki aidiyet duygusunu pekiştirdiği ve toplumsal parçalanmayı önlediği görülmektedir."

Bu metne göre dinin toplumsal yaşama katkısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireyin ibadet hayatını düzenleyerek manevi gelişimini sağlar.
- B) Ortak değerler etrafında toplumsal dayanışmayı güçlendirir.
- C) Zor koşullarda insanlar arasındaki yardımlaşmayı artırır.
- D) Aidiyet duygusu kazandırarak toplumsal bütünleşmeye katkı sunar.
- E) Toplumun dağılmasını engelleyen bir işlev üstlenir.

18. İslam'da ibadetlerin geçerliliği ve Allah katındaki değeri yalnızca dış görünüşe değil, yapılaş amacına bağlıdır. Bir eylem şekil olarak ibadete benzese bile yalnızca başkalarına gösteriş yapmak için yapıyorsa ibadet sayılmaz; aksine kişiyi sorumlu kılar. Buna karşılık kişi ibadetini yalnızca Allah rızasını kazanmak için yaparsa bu ihlâs olarak değerlendirilir ve ibadetin ruhunu oluşturur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

- I. Bir ibadetin Allah katında makbul sayılabilmesi için niyet belirleyici bir unsurdur.
- II. İhlâs, ibadetlerin fıkhi şartlarının yerine getirilmesiyle doğrudan kazanılır.
- III. Gösteriş amacıyla yapılan ibadet, kişiye sevap değil sorumluluk yükler.

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19. Bir ilahiyat metninde şunlar ifade edilmektedir: "Yaratılmışlar konuşabilir; ancak bu yetenek onlarda sonradan kazanılmış, organlarla gerçekleşen ve sınırlı bir niteliktir. Yine yaratılmışlar bir şeyleri var edebilir; fakat bu güç onlarda araç ve sebeplere muhtaç olup eksik kalır. Allah'ta ise bu nitelikler, herhangi bir araca, organa ya da dış etkene ihtiyaç duyulmaksızın, sonsuz biçimde bulunmaktadır."

Bu metinde Allah'ın sübuti sıfatlarından hangileri örneklenmiştir?

- A) İlim ve İrade
- B) Kelam ve Tekvin
- C) Semi ve Basar
- D) Hayat ve İlim
- E) İrade ve Semi

20. Antropologlar, birbirinden coğrafi olarak tamamen yalıtılmış toplulukları incelediğinde bu toplulukların hiçbirisiyle iletişim kurmadan ölüm sonrası yaşama dair benzer tasavvurlar geliştirdiğini gözlemlemiştir. Araştırmacılar bu durumu, söz konusu inançların dışarıdan öğrenilmediğini; insanın doğasında var olan bir arayışın ürünü olduğunu gösterdiği biçiminde yorumlamıştır.

Bu yoruma göre dinin kaynağına ilişkin aşağıdaki çıkarımların hangisi yapılabilir?

- A) Din, toplumdan topluma aktarılan kültürel bir gelenektir.
- B) İnanç eğilimi insanın yaratılışında bulunan evrensel bir özelliktir.
- C) Dinin temel işlevi toplumsal düzeni sağlamaktır.
- D) Her dinin özünde tek tanrı inancı yer almaktadır.
- E) Peygamberlerin rehberliği olmadan din oluşamaz.

21-25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Bir felsefe metninde şöyle denmektedir: 'Varlığın özünü kavramak için duyulara ya da akla değil, doğrudan iç deneyime başvurmalıyız. Zaman, saatin gösterdiği ölçülebilir büyüklük değil; bilincin kesintisiz akışında yaşanan saf süreçtir.

Gerçekliği ancak bu içsel akışa kendimizi bırakarak kavrayabiliriz.' Bu görüşler, söz konusu düşünürü hangi felsefi anlayışa dâhil etmektedir?

- A) Sezgicilik
- B) Yarırcılık
- C) Çözümleyici Felsefe
- D) Görüngü Bilim
- E) Eleştiricilik

22. Tarih yazımı, geçmişte yaşanan olayları aktarmaktan ibaret değildir; tarihçi, olayları seçer, sıralar ve yorumlar. Bu seçim süreci tarafsız değildir: hangi olayın önemli sayılacağı, hangi kanıtın güvenilir bulunacağı tarihçinin kavramsal çerçevesine bağlıdır. Tarih yazımının nesnellik iddiası ise bu çerçevenin görünmez kılınmasıyla mümkün olur. Öte yandan geçmişe ait belgeler, yaşananların tamamını değil yalnızca bir kesitini yansıtır; bu kesit de çoğunlukla iktidar sahiplerinin sesi tarafından şekillendirilmiştir. Dolayısıyla tarihsel bilgi, olgularla değil olgulara ilişkin yorumların birikimi ile kurulur.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarihçi, belgelerin yetersizliğini aşmak için felsefi çıkarımlara başvurmaktadır.
- B) Tarihsel nesnellik, yalnızca birincil kaynaklara dayanan araştırmalarla elde edilebilir.
- C) İktidar sahiplerine ait belgeler, diğer kaynaklara göre daha güvenilir kabul edilmelidir.
- D) Tarih yazımındaki yorum farkları, tarihçilerin yöntem bilgisindeki eksiklikten kaynaklanır.
- E) Tarihsel bilginin nesnellik görünümü, yorumlama sürecinin arka planda kalmasıyla oluşur.

23. Aşağıdaki metinde bir sanat anlayışı ele alınmaktadır:

Sanat eseri, izleyicinin zihninde tamamlanan bir yapıdır. Sanatçı yalnızca bir başlangıç noktası sunar; anlam, alımlayıcının esere kattıklarıyla oluşur. Eserin değerini belirleyen, kullanılan malzemenin kalitesi ya da tekniğin ustalığı değil; izleyicinin eseri yorumlama biçimi, ona yüklediği anlam ve eserle kurduğu ilişkidir. Bu nedenle aynı eser, farklı kişilerde farklı anlamlar taşıyabilir.

Bu parçada sanat eserinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Malzeme ve teknik açıdan üstün bir nitelik taşıma
- B) Sanatçının özgün yaratım sürecini yansıtma
- C) Farklı dönemlerde aynı anlamı koruyarak kalıcı olma
- D) Anlam ve değerinin izleyicinin yorumuna göre şekillenmesi
- E) Toplumsal uzlaşıyla belirlenen nesnel bir değer taşıma

24. Sokrates öncesi filozoflardan Herakleitos, her şeyin sürekli değişim içinde olduğunu ve bu değişimin karşıtların birliğinden doğduğunu savunur. Elea Okulu'nun kurucusu Parmenides ise gerçek varlığın değişmez, bölünmez ve tek olduğunu, değişimin yalnızca bir yanılsama olduğunu öne sürer. Platon bu iki görüşü uzlaştırmaya çalışarak değişen duyular dünyasının yanı sıra değişmeyen bir idealar âleminin var olduğunu ileri sürer. Aristoteles ise varlığı açıklamak için madde ve form ayrımına başvurur; her varlığın hem bir maddesi hem de onu o şey yapan bir formu olduğunu belirtir.

Bu parçada ele alınan temel felsefi problem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin kaynağının duyular mı akıl mı olduğu
- B) Varlığın değişip değişmediği
- C) Ahlaki erdemin hangi eylemleri kapsadığı
- D) Tanrının varlığının felsefi yollarla nasıl kanıtlanabileceği
- E) Güzelliğin nesnel bir ölçüte dayanıp dayanmadığı

25. Bir bilim felsefesi metninde şöyle denmektedir: Bilimsel bilginin nesnel ve kesin olduğunu savunanlar, gözlem ile deneyin önyargıdan arındırılmış veriler sunduğunu ileri sürer; bu verilere dayanan önermeler doğrulanabildiği sürece bilimsel statü kazanır. Buna karşın bazı düşünürler, hiçbir gözlemin teoriden bağımsız gerçekleşmeyeceğini öne sürerek doğrulamanın tek başına yeterli bir ölçüt olmadığını savunur; onlara göre bir önerme ancak yanlışlanabilir olduğunda bilimsel sayılabilir. Öte yandan bilim tarihini inceleyen bazı filozoflar ise bilimsel bilginin birikimli değil, köklü paradigma değişiklikleriyle ilerlediğini ve bu değişimlerin salt mantıksal gerekçelerle açıklanamayacağını ileri sürmüştür.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel bilginin nesnel temeli, gözlem ve deneyin önyargıdan arındırılmış olmasına dayanır.
- B) Yanlışlanabilirlik ölçütü, bilimsel bilginin doğruluğunu güvence altına alan tek geçerli yöntemdir.
- C) Bilimsel bilginin ne olduğu ve nasıl ilerlediği konusunda birbirinden ayrışan görüşler mevcuttur.
- D) Bilim tarihi, bilginin birikimli bir ilerlemeyle değil paradigma kırılmalarıyla geliştiğini kanıtlamaktadır.
- E) Doğrulama ve yanlışlama ölçütleri birlikte kullanıldığında bilimsel bilgi için sağlam bir zemin oluşturulabilir.

**SOSYAL BİLİMLER TESTİ BİTTİ.
TEMEL MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.**

TYT • 1. DENEME

2026 • TYT-01

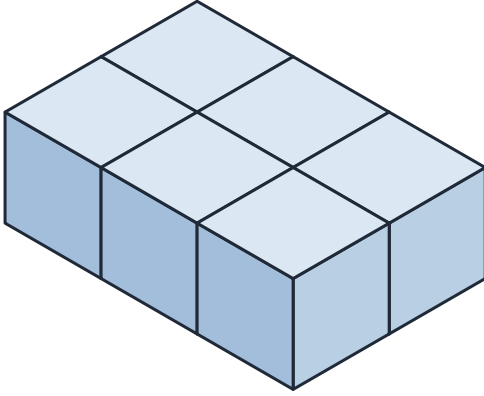
TEMEL MATEMATİK TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap formunun Temel Matematik Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Mert, bir çikolata tabletini aşağıdaki gibi 6 eş parçaya ayırmıştır.

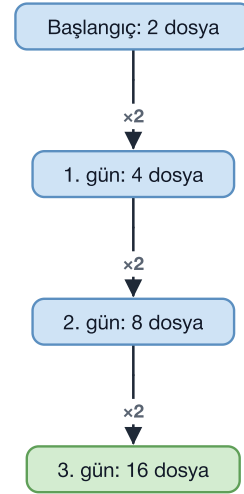
Sonra bu tabletin bir parçasını Selin, Tuna ve Umut arasında eşit miktarda paylaşmıştır.

Buna göre, bu tablettan Selin'in payına düşen miktarın tabletin tamamına oranı kaçtır?

- A) $\frac{1}{6}$ B) $\frac{1}{9}$ C) $\frac{1}{12}$ D) $\frac{1}{15}$ E) $\frac{1}{18}$

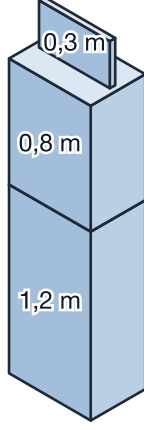
2. Bir grafik tasarımcı, proje klasöründeki dosya sayısını her gün bir önceki günün 2 katı olacak şekilde artırıyor. Başlangıçta 2 dosyası varken bu kurala göre 3. gün sonunda klasöründe 16 dosya bulunuyor.

Grafik tasarımcı başlangıçtan itibaren her gün dosya sayısını 2 katına değil 3 katına çıkarsaydı, yine 2 dosyayla başlayarak 3. gün sonunda klasöründe kaç dosya olurdu?

- A) 18 B) 54 C) 81 D) 108 E) 162

3. İki gözlü dolap şeklindeki bir kitaplığın alt gözü 1,2 metre, üst gözü ise 0,8 metre yüksekliğindedir. Kitaplığın üst gözünün üst yüzeyine yüksekliği 0,3 metre olan dikdörtgen bir etiket, alt kenarı üst yüzeye gelecek biçimde yapıştırılıyor.

Buna göre, yapıştırılan bu etiketin herhangi bir noktasının yerden yüksekliği metre türünden aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) $\sqrt{2}$ B) $\sqrt{3}$ C) $\sqrt{5}$ D) $\sqrt{6}$ E) $\sqrt{7}$

4.

$$\square \times \square - \square \times \square$$

Yukarıdaki kutulara -3 , -1 , 2 ve 5 sayıları, her kutuya farklı bir sayı gelecek şekilde yerleştirildiğinde oluşan işlemin sonucu aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) -13 B) -7 C) -1 D) 1 E) 3

5. Bir sayı makinesine iki basamaklı bir doğal sayı girildiğinde makine, bu sayıya rakamlarının toplamını ekleyerek yeni bir sayı üretmektedir. Örneğin makineye 47 girildiğinde $47 + 4 + 7 = 58$ elde edilir.

Buna göre, makineye girilen iki basamaklı sayılar için

- Makineden çift sayı elde ediliyorsa girilen sayının onlar basamağındaki rakam çifttir.
- Elde edilen sayı ile girilen sayının farkı her zaman çift sayıdır.
- Makineye girilen iki farklı sayıdan aynı sayı elde edilebilir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6. p , r ve s sıfırdan ve birbirinden farklı rakamlar olmak üzere, ondalık gösterimleri

$$X = r,s$$

$$Y = s,p$$

$$Z = p,r$$

biçiminde olan üç sayı tanımlanıyor.

Defne, ondalık gösterimlerde büyüklük karşılaştırmasının birler basamağına değil, onda birler basamağına bakılarak yapılması gerektiğini düşünmektedir. Bu düşünceyle Defne, söz konusu üç sayıyı onda birler basamaklarını karşılaştırarak $Y < X < Z$ biçiminde sıralamaktadır.

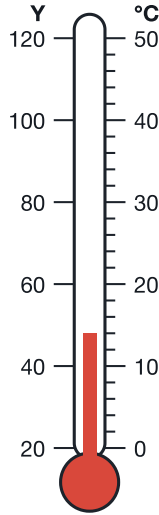
Buna göre, bu üç sayının doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $Z < X < Y$ B) $Y < X < Z$ C) $X < Y < Z$
D) $X < Z < Y$ E) $Z < Y < X$

7. Şekildeki termometrenin sağ tarafında santigrat ($^{\circ}\text{C}$), sol tarafında ise bir öğrencinin tasarladığı Y ölçeği bulunmaktadır. Y ölçeğinde suyun donma noktası 20 Y, 50°C ise 120 Y olarak işaretlenmiştir ve iki ölçek arasındaki ilişki doğrusaldır.

Buna göre,

- I. 30°C , Y ölçeğinde 80 Y'ye karşılık gelir.
- II. Y ölçeğindeki 1 derecelik artış, santigratta 2 derecelik artışa karşılık gelir.
- III. İki ölçek -20 derecede aynı sayıyı gösterir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Bir basketbol takımının antrenörü maç öncesi basın toplantısında şu açıklamayı yapmıştır.

“Geçen sezon takımımızın maç başına isabet ettirdiği üç sayılık atış sayısı 3 idi. Bu sezon formsuzluk yaşadık; ancak önümüzdeki 5 maçta performansımız artacak ve maç başına isabetli üçlük sayımız geçen sezona göre 4 ile 8 arasında fazla olacak.”

Bu bilgiye göre, önümüzdeki dönemde takımın maç başına isabet ettirebileceği üçlük sayısının alabileceği değerlerin aralığını ifade eden eşitsizlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $|x - 9| \leq 2$
- B) $|x - 4| \leq 8$
- C) $|x - 5| \leq 4$
- D) $|x - 3| \leq 5$
- E) $|x - 7| \leq 4$

9. m ve n pozitif tam sayıları için $m + n$ ifadesi tektir.

Buna göre,

- I. $m^2 + n^2$
- II. $m \cdot n$
- III. $m^2 \cdot n^2$

ifadelerinden hangileri her zaman tek sayıya eşittir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Bir sınıftaki 32 öğrenciden 20'si İngilizce kursuna, 18'i Almanca kursuna gitmektedir. Bu sınıfta hiçbir kursa gitmeyen öğrenciler de bulunabilmektedir.

Buna göre,

- I. Her iki kursa da giden öğrenci sayısı en az 6'dır.
- II. Yalnız İngilizce kursuna giden öğrenci sayısı en az 6'dır.
- III. Hiçbir kursa gitmeyen öğrenci sayısı en çok 12'dir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Mert ile ilgili

p : Haftanın ilk günü işe başladı.

q : Pazartesi işe başladı.

r : Ocak ayında işe başladı.

önergeleri veriliyor.

$(p \Rightarrow q) \Rightarrow (r \Rightarrow q)$

önergemesi yanlış olduğuna göre Mert'in işe başlama tarihi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 10 Şubat Pazartesi
- B) 15 Ocak Çarşamba
- C) 3 Ocak Pazartesi
- D) 10 Şubat Çarşamba
- E) 5 Ocak Pazartesi

12. Bir m doğal sayısının 3 katı, her basamağı 7 olan bir sayıya eşitse m sayısına yedişel sayı denir.

Buna göre, en küçük yedişel sayının basamakları toplamı kaçtır?

- A) 7
- B) 9
- C) 16
- D) 21
- E) 25

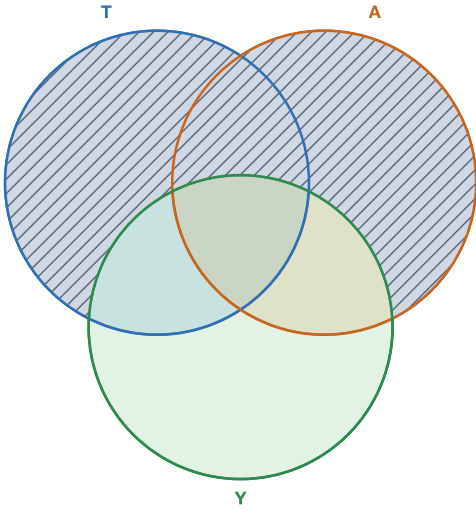
13. Bir sınıftaki öğrencilerin isimleri incelenerek üç küme oluşturulmuştur:

- T harfiyle başlayan isimler kümesi T,
- A harfiyle biten isimler kümesi A,
- 4 harfli isimler kümesi Y

ile gösterilmiştir.

Buna göre,

$L = \{TUNA, SENA, TAŞ, TARKAN, NORA, ARZU, TAMER, BORA\}$

kümesinin elemanlarından kaç tanesi şekildeki taralı bölge ile gösterilen kümenin elemanıdır?

- A) 1 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

14. M ve N birer rakam olmak üzere, yüzler ve birler basamağı M, onlar basamağı N olan üç basamaklı doğal sayı 12 ile tam bölünüyor.

Buna göre, (M, N) sıralı ikilisi kaç farklı değer alabilir?

- A) 3 B) 4 C) 6 D) 7 E) 8

15. $f(x) = x^2 - x - 2$ ve $g(x) = x^2 - 2$ polinomları tanımlanıyor.

$$H(x) = f(g(x))$$

olmak üzere,

- I. 3
II. -1
III. 2

sayılarından hangileri $H(x)$ polinomunun köküdür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. Bir fırın zinciri, ülke genelindeki 48 şubenin her birinde günlük k kilo hamur kullanarak m çeşit ürün üretmektedir. Zincir, kapasitesini artırmak amacıyla her şubedeki günlük hamur miktarını 3 kilo artırmış ve üretilen ürün çeşidini de 3 artırmıştır.

Buna göre, kapasite artışından sonra elde edilen günlük toplam üretim miktarı (şube sayısı $\times$ hamur miktarı $\times$ ürün çeşidi) ile önceki günlük toplam üretim miktarı arasındaki farkın 48'e bölümü aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) $3 \cdot (k \cdot m + 3)$ B) 9 C) $3 \cdot (k + m)$
D) $3 \cdot (k + m + 3)$ E) $3 \cdot (k + m) + 3$

17. Küçükten büyüğe sıralanmış tam sayılardan oluşan bir veri grubunda eleman sayısı çift olduğunda medyan, ortadaki iki sayının aritmetik ortalamasıdır; eleman sayısı tek olduğunda ise ortadaki tek sayıdır. En çok tekrar eden eleman ise moddur.

Bu bilgiye göre, tam sayılardan oluşan ve küçükten büyüğe sıralanmış

4, 7, 9, a , a , 17, c , 24

veri grubunda yalnızca iki değer birbirine eşittir. Bu veri grubunun modu, medyanı ve aritmetik ortalaması birbirine eşit olduğuna göre, c kaçtır?

- A) 15 B) 17 C) 19 D) 21 E) 23

18. Bir tekstil atölyesi işleten Meral Hanım'ın kumaş ve elbise alım satımında kullandığı birim fiyatlar tabloda verilmiştir.

Meral Hanım, 20 000 TL'ye aldığı kumaşın tamamını satmış ve elde ettiği paranın tamamıyla elbise alarak bu elbiselerin tamamını satmıştır.

	Alış fiyatı (TL)	Satış fiyatı (TL)
Kumaş (1 m)	100	150
Elbise (1 adet)	250	260

Buna göre, Meral Hanım'ın elbise satışından elde ettiği kâr kaç TL'dir?

- A) 1 200 B) 2 000 C) 10 000 D) 11 200 E) 19 200

19. Bir spor kulübünde görev yapan antrenör ile 4 sporcunun yaş ortalaması 24'tür. Aradan belirli bir süre geçtikten sonra bu 5 kişi, her biri birer küçük kardeşini getirerek toplantıya katılmıştır. Toplantıya katılan 10 kişinin yaş ortalamasının da 24 olduğu görülmüştür.

Antrenörün kardeşinden 26 yaş büyük olduğu, dört sporcunun ise kardeşlerinden sırasıyla 18, 20, 22 ve 24 yaş büyük oldukları bilinmektedir.

Buna göre, toplantı, yaş ortalamasının ilk hesaplandığı zamandan kaç yıl sonra gerçekleşmiştir?

- A) 9 B) 11 C) 12 D) 15 E) 22

20. Bir kuru temizleyicide ceketin temizlik ücreti C TL, pantolonun temizlik ücreti ise P TL'dir. Bir müşteri 2 ceket ve 2 pantolon temizletiyor ve ödeme için temizleyiciye 76 TL veriyor; bu tutar borcundan fazladır. Bunun üzerine aralarında şu konuşma geçiyor.

Temizleyici: "Bozuk param yok. Bunun yerine 1 ceket daha temizleyeyim."

Müşteri: "Fazladan ceket istemiyorum. Bunun yerine 1 pantolon daha temizle, ben de sana 8 TL daha vereyim."

Buna göre C + P toplamı kaçtır?

- A) 32 B) 34 C) 36 D) 38 E) 40

21. Bir kantin fişinin üzerindeki toplam tutarın silindiğini fark eden Mert, fişi inceleyerek "Fişteki toplam tutar, tost birim fiyatının 6 katına eşittir." demiştir.

KANTİN FİŞİ	
Tost × 2	? TL
Ayran × 3	24 TL
Su × 4	20 TL
TOPLAM	— TL

Şekil

Buna göre fişin toplam tutarı kaç TL'dir?

- A) 44 B) 55 C) 66 D) 77 E) 88

22. Bir imalathanede üretilen metal çubukların uzunlukları P ve R olmak üzere iki farklı ölçüm sistemiyle ifade edilmektedir. Bu iki sistem arasında doğrusal bir ilişki bulunmaktadır. İmalathanede üretilen en kısa çubuğun uzunluğu P sisteminde 40 birim, R sisteminde 15 birim; en uzun çubuğun uzunluğu ise P sisteminde 70 birim, R sisteminde 25 birimdir.

Buna göre, R sisteminde uzunluğu 20 birim olan bir çubuğun P sistemindeki uzunluğu kaç birimdir?

- A) 55 B) 60 C) 65 D) 70 E) 75

23. Can, telefonuna bir harita dosyası indirmektedir. Şekil 1'de saat 14.00'te, Şekil 2'de saat 14.06'da telefon ekranında görünen indirme durumu verilmiştir. İndirme hep aynı hızla sürmektedir.

Buna göre,

- İndirme her dakikada dosyanın %2,5'i kadar ilerlemektedir.
- Saat 14.20'de dosyanın %70'i inmiş olur.
- İndirme saat 14.30'da tamamlanır.

Şekil 1

Şekil 2

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

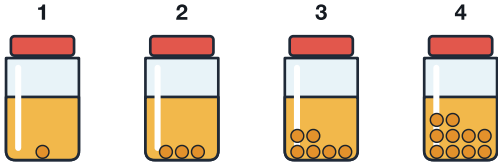
24. Selin, bir tekstil dergisinde kumaşın yıkandığında uzunluğunun %25 oranında kısalacağını, ütülendiğinde ise kalan uzunluğunun %20 oranında daha kısalacağını okumuştur. Selin, bu oranlara dayanarak yıkama ve ütölleme sonunda 480 cm uzunluğunda kumaş elde etmek amacıyla gereken miktarda ham kumaş satın almıştır.

Selin, satın aldığı ham kumaşın tamamını yıkayıp ütülerdikten sonra beklediğinden daha kısa bir kumaş elde etmiş ve bunun dergideki bir baskı hatasından kaynaklandığını, %25 olarak verilen oranın aslında %40 olması gerektiğini anlamıştır.

Buna göre, Selin'in elde ettiği kumaşın uzunluğu kaç cm'dir?

- A) 360 B) 375 C) 384 D) 400 E) 432

25. Bir dükkânın vitrinindeki numaralandırılmış kavanozlara belirli bir kurala göre şeker konmuştur. İlk dört kavanoz ve içlerindeki şekerler şekilde gösterilmiştir.

Bu kural sürdürüldüğüne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 6. kavanozda 18 şeker vardır.
B) 10. kavanozda 55 şeker vardır.
C) Ardışık kavanozlardaki şeker farkı hep 3'tür.
D) 8. kavanozdaki şeker sayısı tek sayıdır.
E) İlk dört kavanozda toplam 24 şeker vardır.

26. Bir okulda 30 öğrenci için satranç, masa tenisi ve bilmece olmak üzere üç ayrı etkinlik düzenlenmiştir. Bu etkinliklerle ilgili aşağıdakiler bilinmektedir.

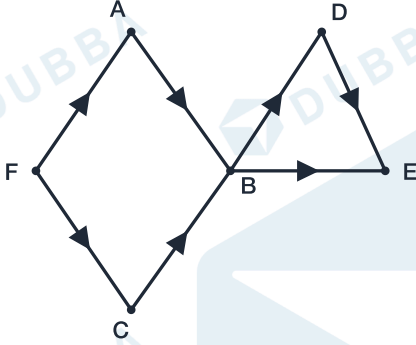
- Her öğrenci en az bir etkinliğe katılmıştır.
- Aynı etkinliğe birden fazla kez katılan öğrenci bulunmamaktadır.
- Yalnızca iki etkinliğe katılan öğrenci bulunmamaktadır.

Etkinlik sonunda tutanaklar incelendiğinde satranç etkinliğine 11 öğrencinin, masa tenisi etkinliğine 13 öğrencinin ve bilmece etkinliğine 14 öğrencinin katılmadığı görülmüştür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yalnız bir etkinliğe katılan öğrenci sayısı 11'dir.
B) Üç etkinliğe katılan öğrenci sayısı, yalnız bir etkinliğe katılanların sayısından fazladır.
C) Yalnız satranç etkinliğine katılan öğrenci sayısı 8'dir.
D) Yalnız bilmece etkinliğine katılan öğrenci sayısı 6'dır.
E) Yalnız masa tenisi etkinliğine katılan öğrenci sayısı 5'tir.

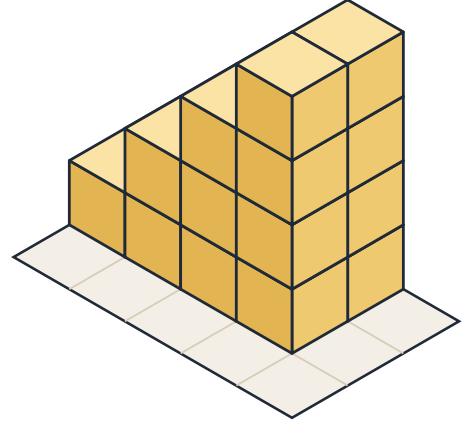
27. Aşağıdaki şekilde A, B, C, D, E ve F noktaları oklarla birbirine bağlanmıştır. Bu noktaların her birine 1'den 6'ya kadar olan rakamlardan biri, her noktaya farklı bir rakam gelecek biçimde yazılacaktır. Bir okun ucundaki noktaya yazılan rakam, o okun çıktığı noktaya yazılan rakamdan büyük olmalıdır.

Buna göre $A + C + E$ toplamı kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15

28. Özdeş küplerle iki sıra derinliğinde ve her basamağı bir öncekinden bir küp yüksek olacak biçimde 4 basamaklı bir merdiven şeklindeki gibi yapılmıştır. Aynı kuralla farklı basamak sayılarında merdivenler yapılacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Şekildeki merdivende 16 küp kullanılmıştır.
 B) 6 basamaklı bir merdiven için 40 küp gerekir.
 C) 10 basamaklı bir merdiven için 110 küp gerekir.
 D) Merdivene eklenen her basamak için 8 küp gerekir.
 E) 8 basamaklı bir merdiven için 64 küp gerekir.

29. İki bağımsız hava tahmin uygulaması, yağmurlu bir günde çalıştırılmaktadır. X uygulaması bu günü %50 olasılıkla yağmurlu, %30 olasılıkla bulutlu, %20 olasılıkla güneşli tahmin etmektedir. Y uygulaması ise aynı günü %20 olasılıkla yağmurlu, %40 olasılıkla bulutlu, %40 olasılıkla güneşli tahmin etmektedir. Her iki uygulama birbirinden bağımsız olarak yalnız bir kez çalıştırılacaktır.

Buna göre, iki uygulamanın aynı tahmini verme olasılığı yüzde kaçtır?

- A) 10 B) 12 C) 22 D) 30 E) 35

30. Lara, bir müzik uygulamasındaki çalma listesinde 10 şarkı olduğunu görür. Uygulama, şarkı türlerine göre listeyi gruplandırmış ve bu bilgileri ekranda göstermiştir.

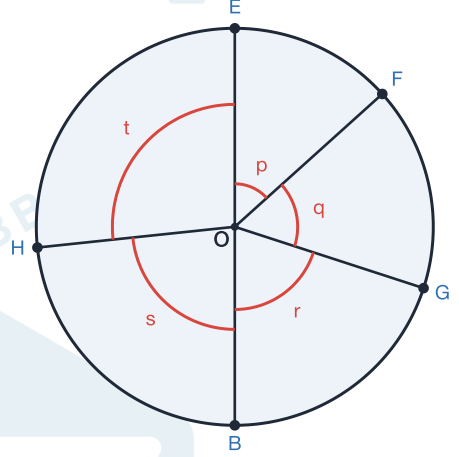
Uygulama, çalma listesinden rastgele 3 şarkı seçerek bir mini liste oluşturmaktadır.

Çalma Listem	
10 şarkı	
Tür	Şarkı Sayısı
Pop	4
Rock	3
Caz	3
Uygulama mini liste oluşturuyor...	

Buna göre, oluşturulan mini listenin tam olarak 2 pop ve 1 rock şarkısından oluşma olasılığı kaçtır?

- A) 1/5 B) 3/10 C) 7/24 D) 3/20 E) 2/5

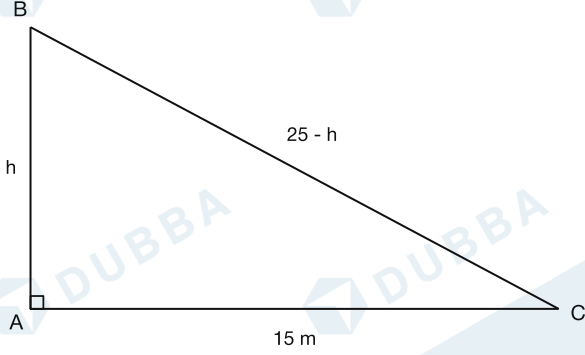
31. Şekilde O noktasından çıkan beş ışın arasında oluşan p , q , r , s ve t açılarının ölçüleri, sırasıyla beş ardışık tam sayıyla doğru orantılıdır ve $p < q < r < s < t$ 'dir.

E, O ve B noktaları doğrusal olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) p açısının ölçüsü 54° 'dir.
 B) q ve r açılarının ölçüleri toplamı 120° 'dir.
 C) s açısının ölçüsü 90° 'den büyüktür.
 D) t açısının ölçüsü, p açısının ölçüsünün 2 katıdır.
 E) En büyük ve en küçük açılarının ölçüleri farkı 36° 'dir.

32. Uzunluğu 25 metre olan bir çam ağacı, fırtına nedeniyle tabandan belirli bir yükseklikte kırılmış ve ağacın tepe noktası, şekilde görüldüğü gibi ağacın dibinden 15 metre uzağa düşmüştür.

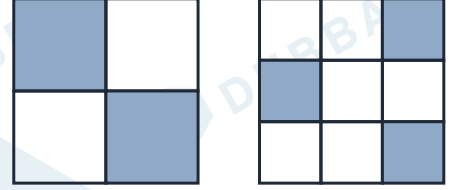

Buna göre, ağacın yerde kalan gövde kısmının uzunluğu kaç metredir?

- A) 5 B) 8 C) 10 D) 12 E) 15

33. Kare biçimindeki bir levhanın ön yüzü 4 eş kareye, arka yüzü 9 eş kareye ayrılmış ve bazı bölgeler boyanmıştır. Şekilde soldaki kare levhanın ön yüzünü, sağdaki kare aynı konumdan bakıldığında arka yüzünü göstermektedir; boyalı bölgeler koyu renklidir.

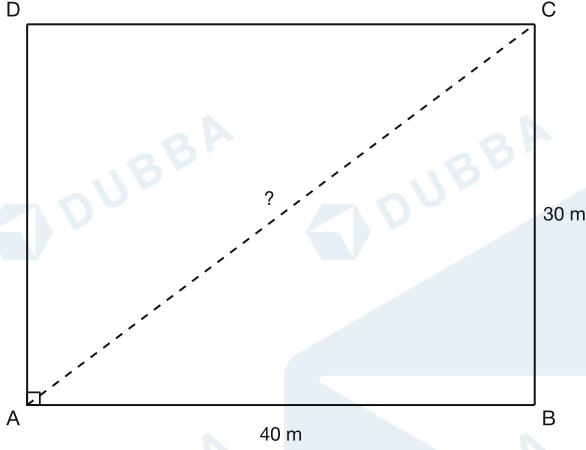
Levhanın yalnız iki yüzü de boyasız olan kısımları ışık geçirmektedir.

Levhanın ışık geçirmeyen kısımlarının alanı 24 birimkare olduğuna göre, ışık geçiren kısımlarının alanı kaç birimkaredir?

- A) 10 B) 12 C) 14 D) 16 E) 18

34. Dikdörtgen şeklindeki bir bahçenin birbirine komşu olmayan iki köşesine birer direk dikilmiştir. Direkler arasında zemine paralel, düz bir tel gerilecektir. Bahçenin uzun kenarı 40 m, kısa kenarı 30 m olup tel her iki köşe direğine tam köşe noktasından bağlanmaktadır.

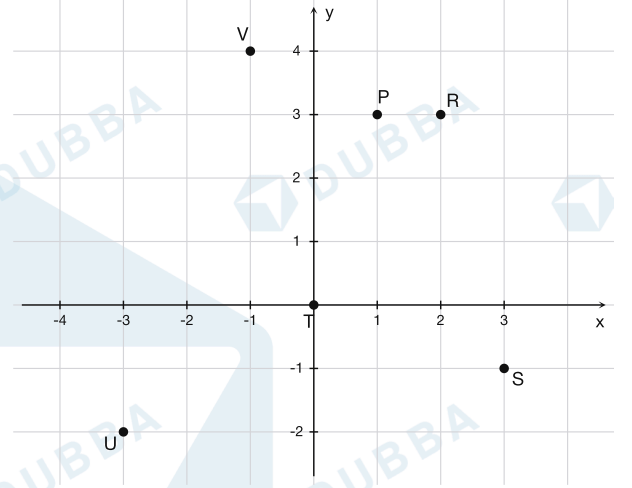

Buna göre gerilecek olan telin uzunluğu kaç m'dir?

- A) 10 B) 26 C) 44 D) 49 E) 50

35. Kare bölmeli bir deniz haritasında her kare bölmenin alanı 1 km^2 olup T noktası bir sinyal kulesinin konumunu göstermektedir. P, R, S, U ve V noktaları ise çeşitli balıkçı barınaklarının konumlarını göstermektedir.

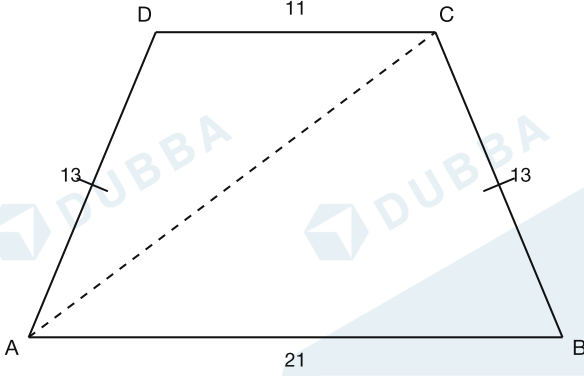
Bu kule, yalnızca $\sqrt{13} \text{ km}$ yarıçaplı dairesel alanda sinyal iletebilmektedir.

Buna göre, sinyalin ulaşamadığı barınak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) V B) R C) S D) U E) P

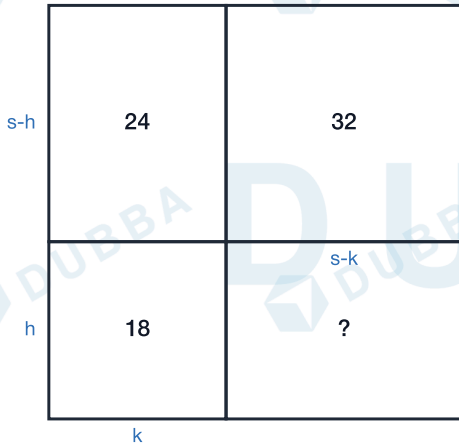
36. Bir tasarım atölyesinde üretilen ikizkenar trapez biçimindeki çatı kiremit kalıplarının uzun tabanı 21 birim, kısa tabanı 11 birim ve yan kenarlarının her biri 13 birimdir. Kalıpların köşegen uzunlukları eşit olduğundan üretimde bu ölçü kontrol noktası olarak kullanılmaktadır.

Buna göre bu kalıbın bir köşegeninin uzunluğu kaç birimdir?

- A) 16 B) 17 C) 18 D) 19 E) 20

37. Bir karenin içinden, kenarlara paralel bir yatay ve bir dikey doğru parçası çekiliyor. Oluşan dört dikdörtgen bölgeden üçünün alanları şekilde birimkare türünden verilmiştir. Dördüncü bölgenin alanı bilinmemektedir.

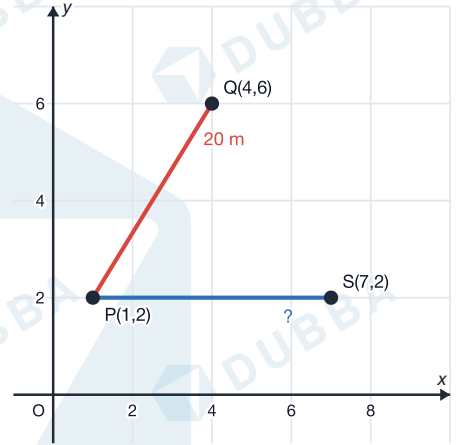
Buna göre bu karenin alanı kaç birimkaredir?

- A) 90 B) 94 C) 96 D) 98 E) 100

38. Bir mimar, tasarladığı parkın planını dik koordinat düzlemine aktarmıştır. Plandaki her koordinat birimi, gerçek alandaki belirli bir uzunluğa karşılık gelmektedir.

Aşağıdaki ölçekli planda P, Q ve S köşe noktalarının koordinatları gösterilmiştir.

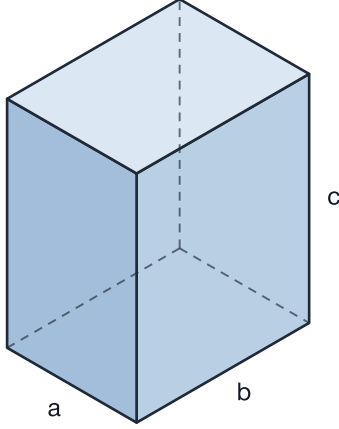
Mimar, P(1, 2) ile Q(4, 6) köşeleri arasındaki yürüyüş yolunun gerçek uzunluğunu 20 metre olarak ölçmüştür.

Buna göre, bu plana göre P ile S(7, 2) köşeleri arasındaki yürüyüş yolunun gerçek uzunluğu kaç metredir?

- A) 12 B) 16 C) 20 D) 24 E) 28

39. Şekilde boyutları a , b ve c olarak gösterilen bir dikdörtgenler prizmasının
- alanı en küçük olan iki yüzü hariç diğer yüzlerinin alanları toplamı 70 birimkare,
 - alanı orta büyüklükte olan iki yüzü hariç diğer yüzlerinin alanları toplamı 64 birimkare,
 - alanı en büyük olan iki yüzü hariç diğer yüzlerinin alanları toplamı 54 birimkare olduğu ölçülüyor.

Buna göre, bu dikdörtgenler prizmasının yüzey alanı kaç birimkaredir?

- A) 84 B) 88 C) 90 D) 92 E) 94

40. Bir üretim tesisinde, tabanı tam daire biçiminde olan bir iç çekirdek ile bu çekirdeği çevreleyen, tabanı halka biçiminde olan bir dış hazne yan yana değil iç içe konumlandırılmıştır. Her iki kap da aynı yükseklikte olup tabanları aynı düzlemedir. İki ayrı pompa aynı anda çalışmaya başlar; birinci pompa iç çekirdeğe, ikinci pompa halka bölgesine birim zamanda eşit hacimde boya iletmektedir. İç çekirdek tamamen dolduğu anda pompalar durdurulur. Bu sırada halka bölgesindeki boyanın yüksekliği, toplam yüksekliğin üçte biri kadardır.

Buna göre, dış haznenin taban yarıçapının iç çekirdeğin taban yarıçapına oranı kaçtır?

- A) $\sqrt{3}$ B) 2 C) $\sqrt{5}$ D) $\sqrt{7}$ E) 3

**TEMEL MATEMATİK TESTİ BİTTİ.
FEN BİLİMLERİ TESTİNE GEÇİNİZ.**

TYT · 1. DENEME

2026 · TYT-01

FEN BİLİMLERİ TESTİ

1. Bu testte sırasıyla Fizik (1-7), Kimya (8-14), Biyoloji (15-20) alanlarına ait toplam 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap formunun Fen Bilimleri Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bir maddenin fiziksel özelliklerini belirlemek için;

- I. ölçüm,
II. deney,
III. sezgiye dayalı tahmin

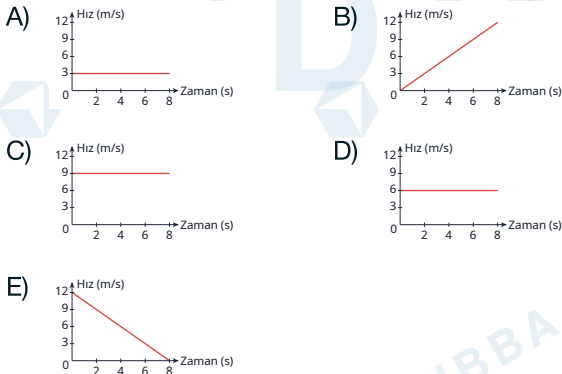
yöntemlerinden hangileri kullanılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Bir aracın zamana göre konumu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konum (m)	10	22	34	46	58
Zaman (s)	0	2	4	6	8

Buna göre, bu aracın hız-zaman grafiği aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

3. Mert, su geçirmez iki farklı cisim olan P ve R'yi ayrı ayrı yoğunluğu su ile aynı olan bir sıvıyla dolu taşıma kabına yavaşça bırakıyor. Her iki cismin de taşıma kabından eşit ağırlıkta sıvı taşıdığını ölçüyor.

Mert'in bu ölçümüne göre;

- I. P ve R cisimlerine sıvının uyguladığı kaldırma kuvvetleri eşittir.
II. P ve R cisimlerinin ağırlıkları eşittir.
III. P ve R cisimlerinin sıvıya batan hacimleri eşittir.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Bir fabrikada aynı metalden yapılmış, kütlesi büyük bir eritme fırını ile kütlesi küçük bir döküm kalıbı aynı sıcaklıktadır.

Buna göre fırın ve kalıpla ilgili;

- I. Kalıbın öz ısısı fırının öz ısısına eşittir.
II. Kalıbın ısı sığası fırının ısı sığasına eşittir.
III. Her ikisine de eşit miktarda ısı verildiğinde kalıbın sıcaklığı daha çok artar.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. Yüklü olduğu bilinen P, R ve S iletken cisimlerinden oluşan bir düzende yapılan ölçümler sonucunda P ile R arasında çekme kuvveti, R ile S arasında ise itme kuvveti olduğu saptanıyor.

Buna göre, P, R ve S cisimlerinin yük cinsleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	P	R	S
A)	Pozitif	Pozitif	Negatif
B)	Negatif	Pozitif	Negatif
C)	Pozitif	Negatif	Negatif
D)	Pozitif	Pozitif	Pozitif
E)	Negatif	Negatif	Pozitif

6. Bir noktasal ışık kaynağının çevresindeki yüzeylere ışınlar dik olarak gelmektedir. Aydınlanma büyüklükleriyle ilgili,

I. Kaynaktan uzaklığı değişmeyen bir yüzeyin aydınlanma şiddeti, kaynağın ışık şiddetiyle doğru orantılıdır.

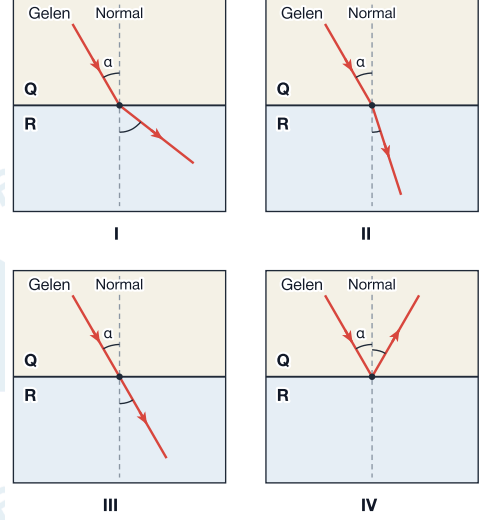
II. Kaynaktan aynı uzaklıktaki iki yüzeyden alanı büyük olanın aydınlanma şiddeti daha büyüktür.

III. Bir yüzeyin aydınlanma şiddeti, yüzey kaynaktan uzaklaştıkça azalır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. Tek renkli bir ışık demeti P, Q ve R adlı üç saydam ortamdan oluşan bir düzeneğe gönderilmektedir. Yapılan ölçümlerde ışığın P ortamından Q ortamına geçerken normale yaklaştığı, P ortamından R ortamına geçerken ise normalden uzaklaştığı gözlemlenmektedir.

Buna göre ışığın Q ortamından R ortamına geçişinde şekillerdeki yollardan hangilerini izleyebilir?

- A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) I, II ve III

8.

- I. Atomlar bölünemez ve yok edilemez.
- II. Aynı elementin atomları birbirinin aynıdır.
- III. Farklı elementlerin atomları birleşerek bileşik oluşturur.

Yukarıdaki yargılardan hangileri Dalton Atom Kuramının günümüzde de geçerliliğini koruyan önermelerindendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. $_{11}\text{Na}$, $_{14}\text{Si}$, $_{17}\text{Cl}$ elementleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Si elementi metal olarak sınıflandırılır.
B) Atom yarıçapı en küçük olan element Na'dır.
C) Birinci iyonlaşma enerjisi en büyük olan element Na'dır.
D) Cl'nin elektronegatifliği, Si'ninkinden daha küçüktür.
E) Na'nın elektron verme eğilimi, Si'ninkinden daha fazladır.

10. MgO , NH_3 , N_2 maddelerindeki atom veya iyonlar arası bağ türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
($_1\text{H}$, $_7\text{N}$, $_8\text{O}$, $_{12}\text{Mg}$)

	MgO	NH ₃	N ₂
A)	iyonik	polar kovalent	apolar kovalent
B)	polar kovalent	polar kovalent	apolar kovalent
C)	iyonik	iyonik	polar kovalent
D)	apolar kovalent	polar kovalent	polar kovalent
E)	iyonik	apolar kovalent	apolar kovalent

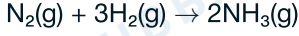
11. Sıvıların buharlaşma ve buhar basıncıyla ilgili,

- I. Aynı sıcaklıkta buhar basıncı yüksek olan sıvı, buhar basıncı düşük olan sıvıya göre daha hızlı buharlaşır.
- II. Kapalı bir kapta sıvı ile buharı arasında dinamik denge kurulduğunda sıvının miktarı değişmez.
- III. Aynı sıcaklıkta ölçülen buhar basıncı, sıvının miktarına bağlıdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Endüstriyel bir üretim sürecinde 4 mol $N_2(g)$ ile 9 mol $H_2(g)$ aşağıdaki tepkimeye sokulmuştur.

Tepkime %100 verimle gerçekleştiğinde oluşan NH_3 kütlesi kaç gramdır?
(N = 14 g/mol, H = 1 g/mol)

- A) 68 B) 84 C) 102 D) 136 E) 153

13. Bir kimya öğrencisi üç ayrı kaba eşit miktarda sıvı koymuştur.

- I. kap : gliserin
II. kap : benzen
III. kap : su

Öğrenci her kaba aynı koşullarda eşit hacimde zeytinyağı ekleyerek karıştırmıştır.

(Gliserin ve su polar, benzen ve zeytinyağı apolar moleküllerden oluşur.)

Buna göre kaplardan hangilerinde heterojen bir karışım oluşur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

14. Amonyak (NH_3), oda sıcaklığında keskin kokulu bir gazdır. Amonyakın sulu çözeltisi olan amonyak suyu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kırmızı turnusol kâğıdının rengini maviye dönüştürme özelliği taşımaz.
B) Seyreltik HCl ile tepkimesinde NH_4Cl tuzu oluşur.
C) 25 °C’de çözeltinin pH değeri 7’nin altında kalır.
D) Çözeltideki OH^- iyon derişimi H^+ iyon derişiminin gerisinde kalır.
E) Fenolftalein indikatörü bu çözeltide renk değiştirmeden kalır.

15. Bir grup üniversite öğrencisi, “Sıcaklığın, fasulye tohumlarının çimlenme hızı üzerinde artırıcı etkisi vardır.” görüşünü ileri sürerek bir araştırma tasarlıyor. Öğrencilerin bu amaçla yürüttüğü çalışmanın aşamaları aşağıda verilmiştir.

- Aynı partiden alınan 30 adet fasulye tohumu, her grupta 10 tohum olacak şekilde üç gruba ayrılmıştır.
- Her gruba ait tohumlar, eşit miktarda su ile nemlendirilmiş pamuk üzerine yerleştirilerek kapaklı cam kaplara konulmuştur.
- Kaplar sırasıyla 10 °C, 25 °C ve 40 °C sabit sıcaklıktaki ortamlara bırakılmıştır; ışık, nem ve hava koşulları tüm gruplarda özdeş tutulmuştur.
- Yedinci günün sonunda her gruptaki çimlenmiş tohum sayısı sayılıp kaydedilmiştir.
- Bu işlem farklı fasulye partileriyle iki kez daha yinelenmiştir.
- Elde edilen verilere göre 25 °C grubunda çimlenme oranının diğer gruplara kıyasla daha yüksek olduğu saptanmıştır.

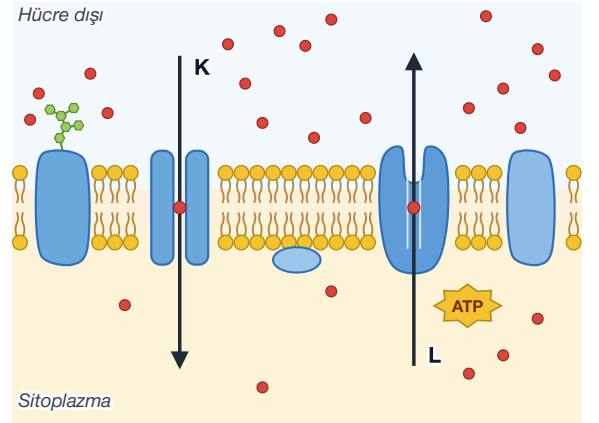
Öğrencilerin bu araştırma sürecinde aşağıdakilerin hangisi yer almaz?

- A) Teori oluşturma
- B) Hipotez oluşturma
- C) Kontrollü deney yapma
- D) Gözlem yapma
- E) Çıkarım yapma

16. Aşağıdaki şekilde bir hücre zarında gerçekleşen K ve L madde geçişleri gösterilmiştir.

Bu iki geçişle ilgili,

- I. Her ikisinde de zar proteinine ihtiyaç duyulur.
- II. Her ikisinde de madde yüksek derişimden düşük derişime geçer.
- III. Her ikisinde de ATP harcanır.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

17. “Aşağıdaki özelliklerden hangisi yalnızca memelilere özgüdür ve bu grubu diğer omurgalılarından ayırt etmeyi sağlar?” sorusuna doğru yanıt veren bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini işaretlemiştir?

- A) Vücut sıcaklığının sabit olması
- B) Yavrularını süt bezlerinin salgısıyla beslemesi
- C) İç döllenmeyle üremesi
- D) Dört odacıklı kalbe sahip olması
- E) Akciğerle solunum yapması

18. Sarımsak kök ucu hücrelerinde mitoz bölünme gözlemlenirken aşağıdaki olaylardan hangisiyle karşılaşılır?

- A) Çekirdekçiğin kaybolması
- B) Kromozomların hücre ekvatorunda dizilmesi
- C) İğ ipliklerinin sentriyollerden oluşması
- D) Kardeş kromatitlerin birbirinden ayrılması
- E) İğ ipliklerinin kromozomlara tutunması

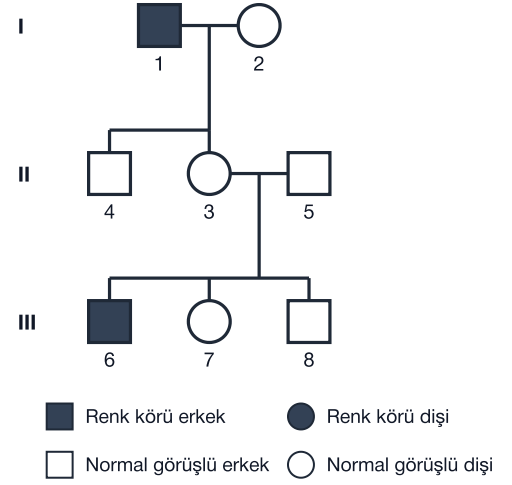
19. İnsanlarda renk körlüğü, X kromozomu üzerinde bulunan çekinik bir allele kalıtılır. Aşağıdaki soyağacında bir ailenin bireylerinin renk körlüğü bakımından fenotipleri gösterilmiştir.

Bu soyağacına göre,

I. 3 numaralı birey renk körlüğü alelini taşır.

II. 4 numaralı bireyin çocuklarında renk körlüğü görülmez.

III. 7 numaralı birey renk körlüğü alelini taşıyor olabilir.

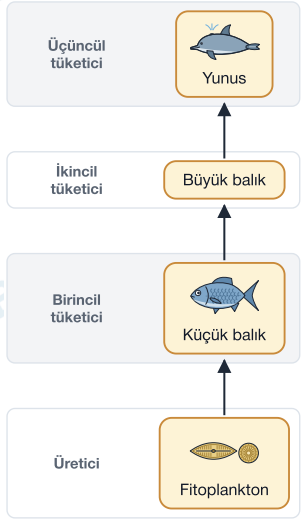
yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

20. Aşağıda su ekosistemine ait bir besin zinciri verilmiştir.

Bu besin zinciriyle ilgili,

- I. Besin zincirinde dört farklı trofik düzey bulunmaktadır.
- II. Birincil tüketiciler, ikincil tüketicilere göre daha fazla enerji içerir.
- III. Üreticilerden ikincil tüketicilere aktarılan toplam enerji miktarı, üreticilerin bünyesinde depolanan enerjiden fazladır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

**TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.**

TYT 1. Deneme — Cevap Anahtarı

Cevap anahtarı, çözerken göz ucuyla görülmesin diye kitapçığa basılmadı. Testi bitirdikten sonra karekodu telefonunuzla okutun; her sorunun doğru cevabı ve konusu sayfada.

dubba.com.tr/tyt-deneme-sinavi/1/cevap-anahtari

Netinizi her test için doğru sayısından yanlış sayısının dörtte birini çıkararak bulabilirsiniz. Yanlış yaptığınız soruların konularını anahtardan görüp o konulara dönün.

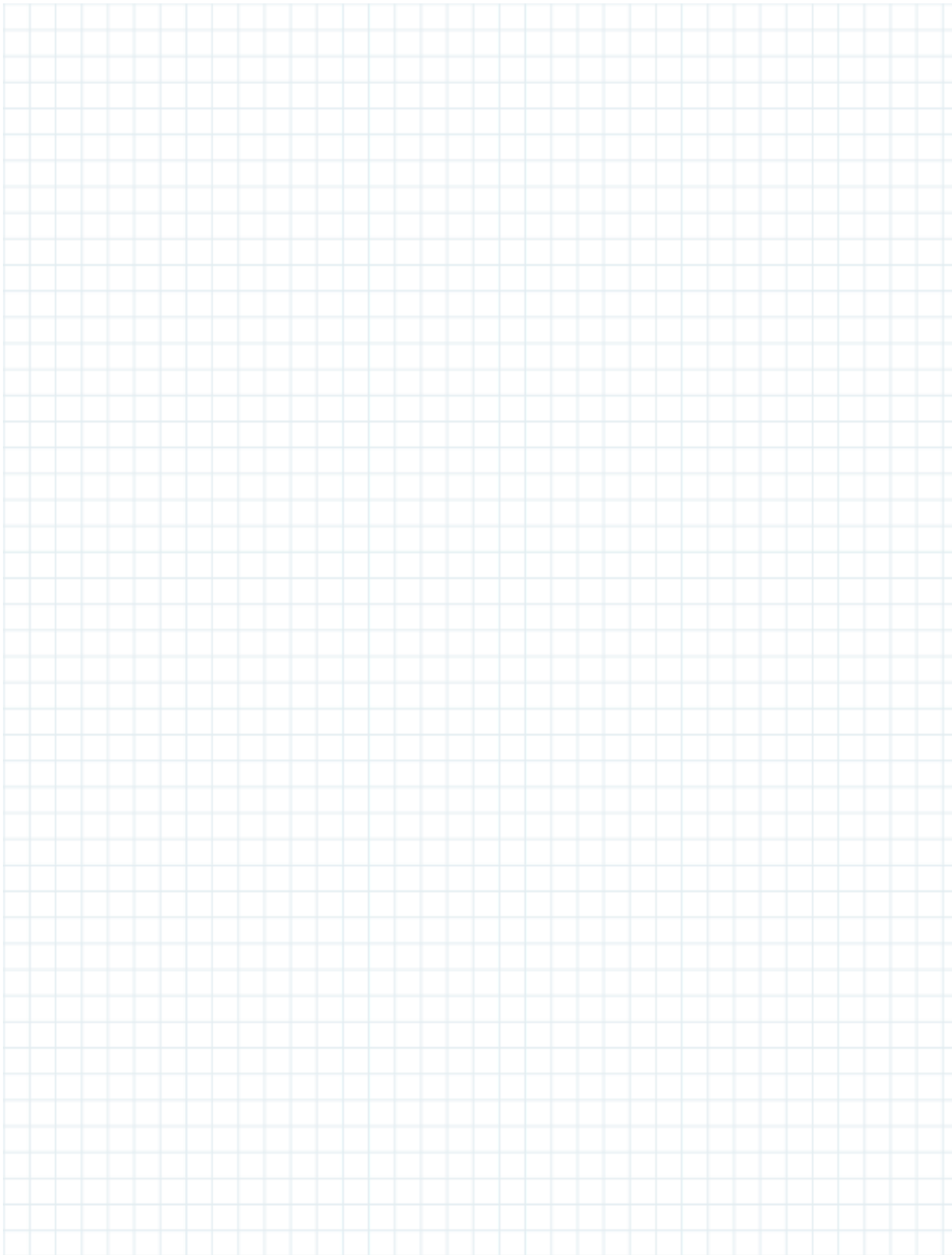
Her soruya tek şık karalayın · Cevap anahtarı kitapçığın sonundadır · Deneme sayfası için karekodu okutun.

ÖĞRENCİNİN	KİTAPÇIK KODU	SINIF	KODLAMA																																																												
ADI SOYADI	<table><tr><td>1</td><td>0</td><td>8</td><td>6</td><td>8</td><td>7</td></tr></table>	1	0	8	6	8	7		DOĞRU 																																																						
1	0	8	6	8	7																																																										
OKULU	<table><tr><td>0</td><td></td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td></td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td></tr><tr><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr><tr><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>6</td><td>6</td><td>6</td><td></td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>7</td><td>7</td><td>7</td><td>7</td><td>7</td><td></td></tr><tr><td>8</td><td>8</td><td></td><td>8</td><td></td><td>8</td></tr><tr><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td></tr></table>	0		0	0	0	0		1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	6	6	6		6	6	7	7	7	7	7		8	8		8		8	9	9	9	9	9	9	☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ Mezun	YANLIŞ
0		0	0	0	0																																																										
	1	1	1	1	1																																																										
2	2	2	2	2	2																																																										
3	3	3	3	3	3																																																										
4	4	4	4	4	4																																																										
5	5	5	5	5	5																																																										
6	6	6		6	6																																																										
7	7	7	7	7																																																											
8	8		8		8																																																										
9	9	9	9	9	9																																																										
SINIFI / ŞUBESİ			Yumuşak siyah kurşun kalem (2B) kullanın. Yuvarlağı taşırmadan tam doldurun. Değiştirmek için iyice silin. Her soruya yalnız bir şık karalayın. Kâğıdı katlamayın; köşedeki siyah kareleri ve soldaki çizgileri kapatmayın. Net = Doğru – Yanlış ÷ 4																																																												
TARİH																																																															
İMZA																																																															

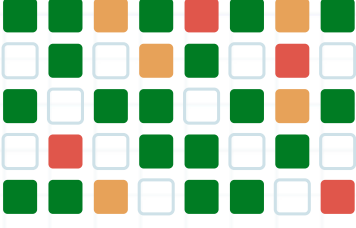
[illegible]

Yanlışlarının konularını dubba.com.tr kazanım testleriyle çalış; sonraki denemeye geç.

Bu sayfa, cevap formunun kesilip kullanılabilmesi için boş bırakılmıştır.

KAZANIM HARİTASI

Öğrendim Tekrar et Çalış

SINAV KODU

TYT-01

Bu denemeyi çözdün. Şimdi ne yapmalısın?

- 1 Netini hesapla.**
Doğru sayısından yanışın dörtte birini çıkar.
- 2 Yanışlarının konularını çalış.**
dubba'da kazanım testleriyle o konuyu tek tek pekiştir, haritanı yeşile çevir.
- 3 Bir sonraki denemeye geç.**
Her deneme seni bir adım daha ileriye taşır.

DENEME SERİSİ — 12'Lİ TAKİP ÇİZELGESİ

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

☒ Bu deneme ☐ Serinin öteki denemeleri (dubba.com.tr)

DUBBA
dubba.com.tr

YKS Deneme Serisi — 2026

Ücretsiz PDF: dubba.com.tr/tyt-deneme-sinavi

Ücretsizdir, satılamaz.